

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Õigusloomega seotud konsolideeritud dokument

19.1.2012

EP-PE_TC2-COD(2008)0241

*****II**

EUROOPA PARLAMENDI SEISUKOHT

vastu võetud teisel lugemisel 19. jaanuaril 2012. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2012/.../EL elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmete (elektroonikaromude) kohta (uuesti sõnastatud)
(EP-PE_TC2-COD(2008)0241)

PE 479.890

ET

ÜHINENUD MITMEKESISUSES

ET

EUROOPA PARLAMENDI SEISUKOHT

vastu võetud teisel lugemisel 19. jaanuaril 2012. aastal

**eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2012/.../EL elektri- ja
elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmete (elektroonikaromude) kohta
(uuesti sõnastatud)**

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 192 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust²,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt³

¹ ELT C 306, 16.12.2009, lk 39.

² ELT C 141, 29.5.2010, lk 55.

³ Euroopa Parlamendi 3. veebruari 2011. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 19. juuli 2011. aasta esimese lugemise seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata). Euroopa Parlamendi 19. jaanuari 2012. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. jaanuari 2003. aasta direktiivi 2002/96/EÜ (elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete kohta)¹ tuleb teha mitmeid olulisi muudatusi. Selguse huvides tuleks kõnealune direktiiv uuesti sõnastada.
- (2) Liidu keskkonnapoliitika eesmärgiks on eelkõige säilitada, kaitsta ja parandada keskkonna kvaliteeti, kaitsta inimeste tervist ning kasutada loodusressursse kaalutletult ja mõistlikult. See poliitika rajaneb ettevaatusprintsiiibil ja põhimõtetel, mille järgi tuleb võtta ennetusmeetmeid, keskkonnakahjustus tuleb heastada eeskätt kahjustuse kohas ning maksma peab saastaja.
- (3) Ühenduse keskkonnapoliitika ja säästva arengu alases tegevusprogrammis (viies keskkonnavalane tegevusprogramm)² märgiti, et säästva arengu saavutamiseks tuleb praegusi arengu-, tootmis-, tarbimis- ja käitumismudeleid oluliselt muuta, ning kutsuti muu hulgas üles loodusvarade raiskamist vähendama ja saastamist vältima. Selles märgiti elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmeid (edaspidi „elektroonikaromud”) ühe reguleerimist vajava sihtvaldkonnana, et saaks kohaldada jäätmetekke vältimise, jäätmete taaskasutamise ja ohutu kõrvaldamise põhimõtteid.

¹ ELT L 37, 13.2.2003, lk 24.

² EÜT C 138, 17.5.1993, lk 5.

- (4) Käesolev direktiiv täiendab üldisi liidu jäätmekäitlusalasid õigusakte, nagu Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. novembri 2008. aasta direktiivi 2008/98/EÜ (jäätmete kohta)¹. Selles osutatakse kõnealuse direktiivi mõistetele, sealhulgas jäätmete ja üldiste jäätmekäitlustoimingute mõistetele. Direktiivis 2008/98/EÜ sätestatud kogumise mõiste hõlmab jäätmete eelsortimist ja eelladustamist, eesmärgiga vedada need jäätmekäitluskohhta. Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2009/125/EÜ² on kehtestatud raamistik energiamõjuga toodete ökodisaini nõuete sätestamiseks ja see võimaldab vastu võtta ökodisaini erinõuded energiamõjuga toodete jaoks, mis võivad olla hõlmatud ka käesoleva direktiiviga. Direktiivi 2009/125/EÜ ja selle kohaselt vastuvõetud rakendusmeetmete kohaldamine ei piira liidu jäätmekäitlusalaste õigusaktide kohaldamist. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. jaanuari 2003. aasta direktiiviga 2002/95/EÜ (teatavate ohtlike ainete kasutamise piiramise kohta elektri- ja elektroonikaseadmetes)³ on nõutud keelatud ainete asendamine kõikides selle reguleerimisalasse kuuluvates elektri- ja elektroonikaseadmetes.

¹ ELT L 312, 22.11.2008, lk 3.

² ELT L 285, 31.10.2009, lk 10.

³ ELT L 37, 13.2.2003, lk 19.

- (5) Kuna turg laieneb jätkuvalt ja uuendustsükliid muutuvad lühemaks, asendatakse seadmed kiiremini, mistõttu on elektri- ja elektroonikaseadmed kiiresti kasvav jäätmeallikas. Kuigi direktiiv 2002/95/EÜ on aidanud tõhusalt vähendada ohtlike ainete sisaldust uutes elektri- ja elektroonikaseadmetes, säilivad ohtlikud ained, nagu elavhõbe, kaadmium, plii, kuuevalentne kroom, polüklooritud bifenüülid (PCB) ja osoonikihti kahandavad ained, elektroonikaromudes veel palju aastaid. Ohtlike osade sisaldus elektri- ja elektroonikaseadmetes põhjustab suuri probleeme jäätmekäitluses ning elektroonikaromusid ei võeta piisaval määral ringlusse. Ringlussevõtuta kaovad väärtuslikud ressursid.
- (6) Käesoleva direktiivi kõige tähtsam eesmärk on säästva tarbimise ja tootmise toetamine elektroonikaromude tekke vältimise ning lisaks sellele nende korduskasutamise, ringlussevõtu ja muude taaskasutamise viiside teel, et vähendada jäätmete kõrvaldamist ja toetada ressursside tõhusat kasutamist **ning väärtuslike teiseste toorainete saamist**. Direktiiviga püütakse parandada ka kõikide elektri- ja elektroonikaseadmete olulusringis osalejate, näiteks tootjate, turustajate ja tarbijate ning eelkõige vahetult elektroonikaromude kogumise ja töötlemisega tegelevate ettevõtjate keskkonnategevuse tulemuslikkust. Eelkõige võib tootjavastutuse põhimõtte erinev rakendamine eri riikides põhjustada märgatavaid erinevusi ettevõtjate finantskohustustes. Elektroonikaromude käitlusega seotud riigisiseste tegevuspõhimõtete erinevus takistab ringlussevõtu tegevuspõhimõtete tõhusat rakendamist. Selleks tuleks liidu tasandil sätestada põhikriteeriumid **ning välja töötada elektroonikaromude töötlemise miinimumstandardid**.

- (7) Käesoleva direktiivi sätteid tuleks kohaldada toodete ja tootjate suhtes müügiviisist olenemata, sealhulgas kaugmüügi ja elektroonilise müügi suhtes. Sellega seoses peaks kaugmüügi ja elektroonilise müügi kanaleid kasutavate tootjate ja turustajate kohustused olema samasugused ja neid tuleks jõustada samal viisil kui muude turustuskanalite puhul, kui see on praktiliselt võimalik, et vältida olukorda, kus kõnealused muud turustuskanalid peavad kandma käesoleva direktiivi kohaldamisest tekkivad kulud nende elektroonikaromude osas, mille puhul seadmed müüdi kaugmüügi või elektroonilise müügi teel.
- (8) *Et täita oma käesoleva direktiivi kohaseid kohustusi teatavas liikmesriigis, peaks tootjal olema kõnealuses liikmesriigis tegevuskoht. Selleks et vähendada olemasolevaid tõkkeid siseturu tõrgeteta toimimisele ning halduskoormust, peaksid liikmesriigid erandkorras lubama tootjatel, kellel ei ole nende territooriumil tegevuskohta, kuid kellel on tegevuskoht mõnes teises liikmesriigis, määrata volitatud esindaja, kes vastutab kohustuste täitmise eest, mis kõnealusel tootjal käesoleva direktiivi alusel on. Lisaks tuleks halduskoormuse vähendamiseks lihtsustada registreerimis- ja aruandlusmenetlusi ning tagada, et liikmesriigis ei võetaks registreerimise eest topelttasu.*

- (9) Käesoleva direktiivi reguleerimisala peaks hõlmama kõiki tavatarbijatele mõeldud elektri- ja elektroonikaseadmeid ning erialaseks kasutamiseks mõeldud elektri- ja elektroonikaseadmeid. Käesolevat direktiivi tuleks kohaldada, ilma et see piiraks selliste liidu ohutus- ja tervishoiunõudeid käsitlevate õigusaktide kohaldamist, millega kaitstakse kõiki elektroonikaromudega kokkupuutujaid, ja liidu jäätmekäitlust käsitlevate eriõigusaktide kohaldamist, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. septembri 2006. aasta direktiivi 2006/66/EÜ (mis käsitleb patareisid ja akusid ning patarei- ja akujäätmeid)¹ ning tootedisaini käsitlevate liidu õigusaktide, eelkõige direktiiv 2009/125/EÜ kohaldamist. Jahutusseadmetest tekkinud jäätmete ning neis sisalduvate ainete, segude või osade korduskasutamise, ringlussevõtu ja taaskasutamise ettevalmistamine peaks toimuma kooskõlas asjakohaste liidu õigusaktidega, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2009. aasta määrusega (EÜ) nr 1005/2009 (osoonikihti kahandavate ainete kohta)² ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. mai 2006. aasta määrusega (EÜ) nr 842/2006 (teatavate fluoritud kasvuhoonegaaside kohta)³. Käesoleva direktiivi eesmärgid saab saavutada, hõlmamata selle reguleerimisalas suuri tööstuslikke paigaldisi, nagu naftaplatvormid, lennujaamades kasutatavad pagasi vedamise süsteemid või liftid. ***Samas kõnealustes paigaldistes sisalduvad seadmed, mis ei ole kavandatud või paigaldatud nende paigaldiste eriomase osana ja mis võivad täita omi ülesandeid ka nende paigaldiste osaks olemata, peaksid kuuluma käesoleva direktiivi reguleerimisalasse. Siinkohal viidatakse eelkõige sellistele seadmetele nagu valgustusseadmed ja päikesepaneelid.***

¹ ELT L 266, 26.9.2006, lk 1.

² ELT L 286, 31.10.2009, lk 1.

³ ELT L 161, 14.6.2006, lk 1.

- (10) Käesolevas direktiivis tuleks esitada mitmete mõistete määratlused, et täpsustada direktiivi reguleerimisala. Mõiste „elektri- ja elektroonikaseade” määratlust tuleks reguleerimisala läbivaatamise raames ***selgemaks muuta, et lähendada liikmesriikide siseriiklikke meetmeid ja nüüdisaegseid, kohaldatavaid ja juurdunud tavasid.***
- (11) Elektroonikaromude korduskasutamist, demonteerimist ja taaskasutamist hõlbustavad ökodisaini nõuded tuleks kehtestada direktiivi 2009/125/EÜ rakendusmeetmete raames. Korduskasutamise ja taaskasutamise optimeerimiseks tootedisaini abil tuleks arvesse võtta toote kogu olelusringi.
- (12) Käesoleva direktiiviga kehtestatud tootjavastutus on üks vahend, mis julgustab kavandama ja valmistama elektri- ja elektroonikaseadmeid, mille puhul võetakse täielikult arvesse nende seadmete parandamist, võimalikku ajakohastamist, korduskasutamist, demonteerimist ja ringlussevõttu ning hõlbustatakse neid toiminguid.
- (13) Elektroonikaromude tagasivõtu ja käsitlemisega tegeleva turustaja personali ohutuse ja tervise tagamiseks peaksid liikmesriigid kooskõlas ohutus- ja tervishoiunõudeid käsitlevate siseriiklike ja liidu õigusaktidega määratlema tingimused, mille kohaselt turustajad võivad keelduda seadmete tagasivõtmisest.

- (14) Liigiti kogumine on elektroonikaromude eritöötluse ja ringlussevõtu tagamise eeltingimus ning vajalik inimeste tervise ning keskkonnakaitse soovitud taseme saavutamiseks liidus. Tarbijad peavad niisuguse kogumise õnnestumisele aktiivselt kaasa aitama ning neid tuleks julgustada elektroonikaromusid tagastama. Sel eesmärgil tuleks elektroonikaromude tagastamiseks luua sobivad käitluskohad, sealhulgas avalikud kogumiskohad, kuhu saaks kodumajapidamistest pärit elektroonikaromusid vähemalt tasuta tagastada. Turustajatel on oluline osa elektroonikaromude kogumise edendamisel. ***Väga väikeste elektroonikaromude kogumiskohad tuleks avada müügikohtades ja nende suhtes ei tuleks kohaldada direktiivist 2008/98/EÜ tulenevaid registreerimise või loanõudeid.***

- (15) Kaitstuse soovitud taseme ja ühtsete keskkonnavalaste eesmärkide saavutamiseks liidus peaksid liikmesriigid vastu võtma asjakohased meetmed, et vähendada elektroonikaromude kõrvaldamist sortimata olmejäätmetena ja saavutada elektroonikaromude liigiti kogumise kõrge tase. Liikmesriikidelt tuleks tõhusate kogumissüsteemide rajamise tagamiseks nõuda, et nad saavutaksid elektroonikaromude kogumise kõrge taseme, eelkõige osooni kahandavaid aineid ja fluoritud kasvuhoonegaase sisaldavate jahutus- ja külmutusseadmete puhul, arvestades nende suurt keskkonnamõju ning määrustega (EÜ) nr 842/2006 ja (EÜ) nr 1005/2009 ettenähtud kohustusi. Komisjoni 2008. aasta mõjuhinnangus esitatud andmetest nähtub, et 65 % turule lastud elektri- ja elektroonikaseadmetest oli juba siis liigiti kogutud, kuid üle poole nendest töödeldi arvatavasti nõuetevastaselt ja eksporditi ebaseaduslikult **ning isegi kui neid töödeldi nõuetekohaselt, ei teatatud sellest**. Seetõttu kaovad väärtuslikud teised toormaterjalid, keskkonnaseisund halveneb **ja andmeid esitatakse ebajärjekindlalt**. Selle vältimiseks on vaja kehtestada ambitsioonikas kogumise määr **ja tagada, et kogutud elektroonikaromusid töödeldakse keskkonnohutulult ja sellest teavitatakse nõuetekohaselt**. On asjakohane kehtestada miinimumnõuded kasutatud elektri- ja elektroonikaseadmete saadetistele, mille puhul kahtlustatakse, et tegemist on elektroonikaromudega, ning miinimumnõuete kohaldamisel võivad liikmesriigid lähtuda saadetisi käsitlevatest suunistest, mis on välja töötatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2006. aasta määruse (EÜ) 1013/2006 (jäätmesaadetiste kohta)¹ rakendamisel. Selliste **miinimumnõuete eesmärk peaks olema igal juhul hoida ära soovimatu mittetöötavate elektri- ja elektroonikaseadmete vedu arenguriikidesse**.

¹ ELT L 190, 12.7.2006, lk 1.

- (16) *Ambitsioonika kogumise määra kehtestamine peaks põhinema tekkivate elektroonikaromude hulgal, võttes kohaselt arvesse toodete erinevat olelusringi liikmesriikides, küllastamata turgusid ja pika olelusringiga elektri- ja elektroonikaseadmeid. Seetõttu tuleks lähitulevikus töötada välja metoodika tekkinud elektroonikaromudel põhineva kogumise määra arvutamiseks. Praeguste hinnangute kohaselt on tekkinud elektroonikaromude 85-protsendiline kogumise määr ligikaudu samaväärne kogumise määraga 65 % eelnenud kolmel aastal turulelastud elektri- ja elektroonikaseadmete keskmisest massist aasta kohta.*
- (17) Elektroonikaromude eritöötlus on möödapääsmatu, kui tahetakse vältida saasteainete hajumist ringlussevõetud materjalidesse või jäätmevoogu. Niisugune töötlus on kõige tõhusam vahend, mis tagab, et tegutsetakse liidu keskkonnakaitse soovitud taseme saavutamiseks. Kõik ettevõtted ja ettevõtjad, kes teevad kogumise, ringlussevõtu ja töötlemisega seotud toiminguid, peaksid täitma miinimumnõudeid, et vältida elektroonikaromude käitlemisega seotud negatiivset keskkonnamõju. Töötlemisel, taaskasutamisel ja ringlussevõtul tuleks kasutada parimat võimalikku tehnikat, kui see tagab inimeste tervise ja keskkonnakaitse kõrge taseme. Parimat võimalikku töötlemis-, taaskasutus- ja ringlussevõtutehnikat võib täiendavalt määratleda Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. jaanuari 2008. aasta direktiivis 2008/1/EÜ (saastuse kompleksse vältimise ja kontrolli kohta)¹ sätestatud korras.

¹ ELT L 24, 29.1.2008, lk 8.

- (18) *Tekkivate ja hiljuti avastatud terviseriskide teaduskomitee märkis oma 19. jaanuari 2009. aasta arvamuses nanotehnoloogiatoodete riskianalüüsi kohta, et suurtesse struktuuridesse (nt elektroonikaskeemidesse) kindlalt paigutatud nanomaterjalidega võib toimuda jäätmekäitluse ja ringlussevõtu etapis kokkupuude. Et kontrollida võimalikke riske inimeste tervisele ja keskkonnale, mis tulenevad nanomaterjale sisaldavate elektroonikaromude töötlemisest, oleks asjakohane, et komisjon hindaks eritöötlemise vajalikkust.*
- (19) *Elektroonikaromude kogumine, hoiustamine, vedamine, töötlemine ja ringlussevõtt ning samuti nende korduskasutamiseks ettevalmistamine tuleb läbi viia keskkonna ja inimeste tervise kaitsmist ja toorainete säästmist silmas pidades ning eesmärgiga võtta ringlusse elektri- ja elektroonikaseadmetes sisalduvaid väärtuslikke ressursse, et tagada parem toorainetega varustamine liidus.*
- (20) Kui see on asjakohane, tuleks esmatähtsaks pidada elektroonikaromude ja nende osade, alakoostude ja tarvikute korduskasutamiseks ettevalmistamist. Kui see ei ole soovitav, tuleks kõik liigiti kogutud elektroonikaromud saata taaskasutamiseks, mille käigus tuleks saavutada ringlussevõtu ja taaskasutamise kõrge tase. Lisaks sellele tuleks tootjaid julgustada kasutama uutes seadmetes ringlussevõetud materjali.

- (21) Elektroonikaromude taaskasutamist, korduskasutamiseks ettevalmistamist ja ringlussevõttu tuleks käsitada sammudena käesolevas direktiivis sätestatud eesmärkide suunas üksnes juhul, kui kõnealune taaskasutamine, korduskasutamiseks ettevalmistamine või ringlussevõtt ei ole vastuolus liidu või siseriiklike muude õigusaktidega, mida kohaldatakse seadmete suhtes. ***Elektroonikaromude nõuetekohane korduskasutamiseks ettevalmistamine, ringlussevõtt ja taaskasutamine aitavad oluliselt kaasa ressursside mõistlikule kasutusele ja optimaalsele ressurssidega varustatusele.***
- (22) Elektroonikaromude käitluse rahastamise põhimõtted tuleks kindlaks määrata liidu tasandil ning rahastamiskavad peavad kaasa aitama ulatuslikule kogumisele ja tootjavastutuse põhimõtte rakendamisele.

- (23) Kodumajapidamiste elektri- ja elektroonikaseadmete kasutajatel peaks olema võimalus elektroonikaromusid vähemalt tasuta tagastada. Tootjad peaksid rahastama vähemalt elektroonikaromude kogumist kogumiskohtades, töötlemist, taaskasutamist ja kõrvaldamist. Liikmesriigid peaksid julgustama tootjaid võtma endale täieliku vastutuse elektroonikaromude kogumise eest, eelkõige rahastama elektroonikaromude kogumist kogu jäätmete olemustsükli ulatuses, sealhulgas kogumist kodumajapidamistest, selleks et vältida liigiti kogutud elektroonikaromude nõuetevastast töötlemist ja ebaseaduslikku eksporti, luua võrdsed võimalused, ühtlustades tootjapoolset rahastamist kogu liidus, ning kanda kõnealuste jäätmete kogumise kulud maksumaksjatelt üle elektri- ja elektroonikaseadmete tarbijatele, kooskõlas „saastaja maksab” põhimõttega. Tootjavastutuse põhimõtte parimaks tagamiseks peaks iga tootja rahastama oma toodetest pärinevate jäätmete käitlust. Tootja peaks saama valida, kas ta täidab selle kohustuse individuaalselt või ühineb kollektiivse süsteemiga. Iga tootja peaks toote turulelaskmisel esitama finantstagatise, et vältida peremeheta toodetest pärinevate elektroonikaromude käitluskulude langemist ühiskonnale või ülejäänud tootjatele. Kohustus rahastada endisaegsete jäätmete käitlust tuleks jaotada kõikide olemasolevate tootjate vahel kollektiivsete rahastamissüsteemide abil, milles kõik kulude tekkimise ajal turul olevad tootjad osalevad proportsionaalselt. Kollektiivsetest rahastamissüsteemidest ei tohi kitsal alal tegutsevaid tootjaid, väiketootjaid, importijaid ega uusi tulijaid välja jätta.
- Kollektiivsed süsteemid peaksid võimaldama tootjatele diferentseeritud tasusid sõltuvalt sellest, kui lihtsalt on võimalik tooteid ja neis sisalduvaid väärtuslikke teiseid tooraineid ringlusse võtta. Pika olelusringiga seadmete puhul, mille suhtes kohaldatakse käesolevat direktiivi, nagu näiteks päikesepaneelid, tuleks parimal võimalikul viisil kasutada olemasolevaid kogumise ja taaskasutamise struktuure, tingimusel et järgitakse käesolevas direktiivis sätestatud nõudeid.***

- (24) Tootjatel võiks olla lubatud näidata uute toodete ostmisel ostjale vabatahtlikult elektroonikaromude kogumise, töötlemise ja keskkonnaohutu kõrvaldamisega seotud kulusid. See on kooskõlas komisjoni teatisega säästva tarbimise ja tootmise ning säästva tööstuspoliitika tegevuskava kohta, eelkõige seoses arukama tarbimise ja keskkonnasäästlike riigihangetega.
- (25) Kasutajate teavitamine nõudest mitte kõrvaldada elektroonikaromusid sortimata olmejäätmetena ja koguda elektroonikaromusid liigiti ning teave kogumissüsteemidest ja nende tähtsusest elektroonikaromude käitlusel on elektroonikaromude kogumise õnnestumiseks möödapääsmatu. Selline teavitamine tingib ka prügikastidesse või muudesse olmejäätmete kogumise vahenditesse sattuda võivate elektri- ja elektroonikaseadmete nõuetekohase märgistamise.
- (26) Teave, mida tootjad peavad andma osade ja materjalide identifitseerimiseks, on oluline, sest see aitab kaasa elektroonikaromude käitlusele, eelkõige nende töötlemisele ja taaskasutamisele või ringlussevõtule.
- (27) Liikmesriigid peaksid tagama, et kontrolli- ja järelevalve infrastruktuur võimaldab kindlustada käesoleva direktiivi nõuetekohast rakendamist, võttes muu hulgas arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. aprilli 2001. aasta soovitus 2001/331/EÜ (milles on sätestatud liikmesriikide keskkonnajärelevalve miinimumkriteeriumid)¹.

¹ EÜT L 118, 27.4.2001, lk 41.

- (28) Liikmesriigid peaksid ette nägema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad karistused, mida kohaldatakse jäätmekäitluse eest vastutavate füüsiliste ja juriidiliste isikute suhtes käesoleva direktiivi sätete rikkumise korral. Samuti peaks liikmesriikidel olema võimalik võtta meetmeid, et nõuda tagasi kohustuste täitmata jätmisest ja heastavatest meetmetest tulenevad kulud, ilma et sellega piirataks Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta direktiivi 2004/35/EÜ (keskkonnavastutusest keskkonnakahjustuste ärahoidmise ja parandamise kohta)¹ kohaldamist.
- (29) Käesoleva direktiivi eesmärkide saavutamise seireks on vaja saada teavet liidu turule lastud elektri- ja elektroonikaseadmete massi kohta ning kogumise, korduskasutamiseks ettevalmistamise (sealhulgas niivõrd kui võimalik tervikseadmete korduskasutamiseks ettevalmistamise), taaskasutamise või ringlussevõtu ja käesoleva direktiivi kohaselt kogutud elektroonikaromude ekspordi määrade kohta. Kogumise määra arvutamiseks tuleks välja töötada elektri- ja elektroonikaseadmete massi arvutamise ühine metoodika, et *teha* muu hulgas *kindlaks, kas* nimetatud mõiste hõlmab kogu seadme tegelikku massi turustataval kujul, sealhulgas kõiki osi, alakoostusid, lisaseadmeid ja tarvikuid, välja arvatud pakend, patareid ja akud, kasutusjuhendid ja käsiraamatud.
- (30) On asjakohane lubada liikmesriikidel rakendada käesoleva direktiivi teatavaid sätteid pädevate asutuste ja asjaomase majandussektori vahel sõlmitud kokkulepete abil, kui teatavad tingimused on täidetud.

I

¹ ELT L 143, 30.4.2004, lk 56.

- (31) ***Et võtta arvesse liikmesriikides esinevaid raskusi seoses kogumise määrade saavutamisega, teaduse ja tehnika arengu arvessevõtmiseks ning et täiendada sätteid taaskasutamise sihtarvude kohta, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte üleminekumeetmete kehtestamiseks teatud liikmesriikidele, teaduse ja tehnika arenguga kohandamiseks ning üksikasjalike eeskirjade kehtestamiseks liidust eksporditavate elektroonikaromude arvestamise kohta taaskasutamise sihtarvude saavutamisel.*** On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil. Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
- (32) Selleks et tagada käesoleva direktiivi rakendamiseks ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused. Selliseid volitusi tuleks teostada vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrusele (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes¹.

¹ ELT L 55, 28.2.2011, lk 13.

- (33) Käesoleva direktiivi siseriiklikku õigusesse ülevõtmise kohustus peaks piirduma sätetega, mille sisu on võrreldes varasemate direktiividega muutunud. Kohustus võtta üle muutmata sätteid tuleneb varasematest direktiividest.
- (34) *Kooskõlas liikmesriikide ja komisjoni 28. septembri 2011. aasta ühise poliitilise deklaratsiooniga selgitavate dokumentide kohta¹ kohustuvad liikmesriigid põhjendatud juhtudel lisama ülevõtmismeetmeid käsitlevale teatele ühe või mitu dokumenti, milles selgitatakse seost direktiivi osade ja ülevõtvate siseriiklike õigusaktide vastavate osade vahel. Käesoleva direktiivi puhul leiab seadusandja, et selliste dokumentide edastamine on põhjendatud.*
- (35) Käesolev direktiiv ei tohiks piirata liikmesriikide kohustusi, mis on seotud XI lisa B osas nimetatud direktiivide siseriiklikku õigusesse ülevõtmise ja kohaldamise tähtpäevadega.

¹ ELT C 369, 17.12.2011, lk 14.

- (36) Kuna käesoleva direktiivi eesmärki ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning probleemi ulatuse tõttu on seda parem saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Sisu

Käesolevas direktiivis sätestatakse meetmed keskkonna ja inimese tervise kaitsmiseks selliselt, et välditakse või vähendatakse elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmete (edaspidi „elektroonikaromud”) tekke ja käitluse ebasoodsat mõju ning vähendatakse ressursside kasutamise üldmõju ja suurendatakse nende kasutamise tõhusust **vastavalt direktiivi 2008/98/EÜ artiklitele 1 ja 4, aidates sellega kaasa säästvate arengule.**

Artikkel 2

Reguleerimisala

1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse elektri- ja elektroonikaseadmete suhtes järgmiselt:
 - a) alates ...* kuni ...** (edaspidi „üleminekuperiood”) ning arvestades lõikes 3 sätestatud – I lisas sätestatud kategooriatesse kuuluvate elektri- ja elektroonikaseadmete suhtes. II lisas on näidisloetelu I lisas sätestatud kategooriatesse kuuluvatest elektri- ja elektroonikaseadmetest;
 - b) alates ...*** **ning arvestades lõigetes 3 ja 4 sätestatud – kõigi** elektri- ja elektroonikaseadmete suhtes. **Kõik elektri- ja elektroonikaseadmed** tuleb jagada III lisas sätestatud kategooriatesse. IV lisas on III lisas sätestatud kategooriatesse kuuluvate elektri- ja elektroonikaseadmete **mitteammendav loetelu. (avatud reguleerimisala)**

* Väljaannete talitus: palun sisestada käesoleva direktiivi jõustumise kuupäev.

** Väljaannete talitus: palun sisestada kuupäev, mis saabub 6 aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva.

*** Väljaannete talitus: palun sisestada kuupäev, mis saabub 6 aastat ja üks päev pärast käesoleva direktiivi jõustumist.

2. Käesolevat direktiivi kohaldatakse, ilma et see piiraks ohutust ja tervishoidu ning kemikaale käsitlevate liidu õigusaktide, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määruse (EÜ) nr 1907/2006 (mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ning millega asutatakse Euroopa Kemikaaliamet)¹ ning jäätmekäitlust või tootedisaini käsitlevate liidu eriõigusaktide kohaldamist.
3. Käesolevat direktiivi ei kohaldata järgmiste elektri- ja elektroonikaseadmete suhtes:
 - a) seadmed, mis on vajalikud liikmesriikide esmatähtsate julgeolekuhuvide kaitsmiseks, sealhulgas sõjaliseks eriotstarbeks ettenähtud relvad, laskemoon ja sõjatarvikud;
 - b) seadmed, mis on projekteeritud ja paigaldatud muud tüüpi seadme eriomase osana, mis on käesoleva direktiivi reguleerimisalast välja jäetud või ei kuulu käesoleva direktiivi reguleerimisalasse, ja mis toimivad üksnes kõnealuse muud tüüpi seadme osana;
 - c) hõõglambid.

¹ ELT L 396, 30.12.2006, lk 1.

4. Lisaks lõikes 3 loetletud seadmetele ei kohaldata käesolevat direktiivi alates ...^{*} järgmiste elektri- ja elektroonikaseadmete suhtes:
- a) kosmosesse saatmiseks ettenähtud seadmed;
 - b) suured paigaldised tööstuslikud tööriistad;
 - c) suured paigaldised, *välja arvatud seadmed, mis olles küll kõnealuste paigaldiste osaks, ei ole projekteeritud ja paigaldatud kõnealuste paigaldiste eriomase osana*;
 - d) inimeste või kaupade veoks ettenähtud transpordivahendid, välja arvatud kahe rattalised elektrisõidukid, millel puudub tüübikinnitus;
 - e) üksnes majandus- ja kutsetegevuseks kättesaadavaks tehtud maanteevälised liikurmasinad;
 - f) seadmed, mis on projekteeritud üksnes teadus- ja arendustegevuse eesmärgil ja mis on kättesaadavad vaid ettevõtjatele;

^{*} Väljaannete talitus: palun sisestada kuupäev, mis saabub 6 aastat ja üks päev pärast käesoleva direktiivi jõustumist.

- g) meditsiiniseadmed ja meditsiinilised *in vitro* diagnostikavahendid, mis eeldatakse olevat nakatunud enne kasutusaja lõppu, ning aktiivsed siirdatavad meditsiiniseadmed.
5. Hiljemalt ...^{*} vaatab komisjon läbi lõike 1 punktis b sätestatud käesoleva direktiivi reguleerimisala, sealhulgas parameetrid, mille alusel eristatakse III lisas osutatud suuri ja väikeseid seadmeid, ning esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule sellekohase aruande. Aruandele lisatakse seadusandlik ettepanek, kui see on asjakohane.

Artikkel 3

Mõisted

1. Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:
- a) „elektri- ja elektroonikaseade” – seade, mis vajab nõuetekohaseks toimimiseks elektrivoolu või elektromagnetvälja, ja seade, mida kasutatakse elektrivoolu ja elektromagnetväljade loomiseks, ülekandmiseks ja mõõtmiseks, ning mis on kavandatud kasutamiseks kuni 1 000-voldise vahelduvvooluga ja 1 500-voldise alalisvooluga;

^{*} Väljaannete talitus: palun sisestada kuupäev, mis saabub 3 aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva.

- b) „suured paiksed tööstuslikud tööriistad” – masinate, seadmete ja/või osade suuremõõtmeline kogum, mis toimib üheskoos eriomase kasutuse tarvis ja mille spetsialistid kindlas asukohas alaliselt paigaldavad ja demonteerivad ning mida spetsialistid kasutavad ja hooldavad tööstuslikus tootmisrajaajatises või uurimis- ja arendusasutuses;
- c) „suur paigaldis” – suuremõõtmeline kombinatsioon mitut liiki aparaatidest ja vajaduse korral muudest seadmetest:
 - i) mille monteerimine, paigaldamine ja demonteerimine toimub spetsialistide poolt,
 - ii) mis on hoone või struktuuri osana mõeldud alaliseks kasutamiseks eelnevalt selleks otstarbeks määratud kasutuskohas ja
 - iii) mis on asendatav üksnes samasuguse konkreetseks otstarbeks kavandatud seadmega;
- d) „maanteevälised liikurmasinad” – sisseehitatud jõuallikaga masinad, mille kasutamine nõuab töötamise käigus kas liikuvust või pidevat või vaheaegadega liikumist järjestikuste kindlate töökohtade vahel;

- e) „elektri- ja elektroonikaseadmest tekkinud jääde” või „elektroonikaromu” – elektri- ja elektroonikaseade, mis on direktiivi 2008/98/EÜ artikli 3 punkti 1 tähenduses jääde, sealhulgas kõik osad, alakoostud ja tarvikud, mis on toote osad selle kasutuselt kõrvaldamise ajal;
- f) „tootja” – füüsiline või juriidiline isik, kes müügiviisist olenemata, sealhulgas müük sidevahendite abil Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 1997. aasta direktiivi 97/7/EÜ (tarbijate kaitse kohta sidevahendi abil sõlmitud lepingute korral)¹ tähenduses:
- i) omab tegevuskohta liikmesriigis ja valmistab oma nime või kaubamärgi all elektri- ja elektroonikaseadmeid või kes laseb elektri- ja elektroonikaseadme projekteerida või valmistada ning kes turustab neid oma nime või kaubamärgi all selle liikmesriigi territooriumil,
 - ii) omab tegevuskohta liikmesriigis ja müüb selle liikmesriigi territooriumil muude tarnijate toodetud seadmeid oma nime ja kaubamärgi all edasi, kuid edasimüüjat ei käsitata tootjana, kui tootja kaubamärk esineb seadmel alapunkti i kohaselt,
 - iii) omab tegevuskohta liikmesriigis ja laseb kolmandast riigist või teisest liikmesriigist elektri- ja elektroonikaseadmeid majandus- või kutsetegevuse korras selle liikmesriigi turule, või

¹ EÜT L 144, 4.6.1997, lk 19.

- iv) müüb elektri- ja elektroonikaseadmeid sidevahendite abil otse kodumajapidamistele või muudele kasutajatele kui kodumajapidamistele liikmesriigis, kuid tema tegevuskoht on teises liikmesriigis või kolmandas riigis.

Isikut, kes üksnes rahastab rahastamislepingu alusel, ei käsitata tootjana, välja arvatud juhul, kui ta tegutseb ka tootjana alapunktide i kuni iv tähenduses;

- g) „turustaja” – tarneahelas osalev füüsiline või juriidiline isik, kes teeb elektri- või elektroonikaseadme turul kättesaadavaks. Käesolev mõiste ei takista turustajat olemast samal ajal tootja punkti f tähenduses;
- h) „kodumajapidamiste elektroonikaromud ” – kodumajapidamistest pärinevad elektroonikaromud ning kaubandusest, tööstusest, asutustest jm pärinevad elektroonikaromud, mis oma laadi ja koguse tõttu sarnanevad kodumajapidamiste elektroonikaromudega. Elektri- ja elektroonikaseadmetest, mida kasutatakse tõenäoliselt nii kodumajapidamistes kui mujal, tekkinud jäätmeid peetakse igal juhul kodumajapidamiste elektroonikaromudeks;
- i) „rahastamisleping” – laenu-, liisingu-, rendi- või järelmaksuga müügileping või -kokkulepe, mis on seotud seadmetega, olenemata sellest, kas nimetatud lepingus või kokkuleppes või tagatislepingus või tagatiskokkuleppes sätestatakse, et nende seadmete omandiõigus läheb üle või võib üle minna;

- j) „turul kättesaadavaks tegemine” – toote tasu eest või tasuta tarnimine liikmesriigi turule kaubandustegevuse käigus toote turustamiseks, tarbimiseks või kasutamiseks;
- k) „turule laskmine” – toote esmakordne majandus- või kutsetegevuse käigus liikmesriigi territooriumil turul kättesaadavaks tegemine;
- l) „eemaldamine” – käsitsitehtav, mehaaniline, keemiline või metallurgiline käitlemine, mille tulemusel ohtlikud ained, segud ja osad moodustavad **töötlemisprotsessi raames** ülejäänust selgesti eristuva materjalivoo või eristuva osa materjalivoost. Aine, segu või osa on eristatav, kui seda saab jälgida, et tõendada keskkonnaohutut töötlemist;
- m) „meditsiiniseade” – vastavalt kas meditsiiniseade või abiseade nõukogu 14. juuni 1993. aasta nõukogu direktiivi 93/42/EMÜ (meditsiiniseadmete kohta)¹ artikli 1 lõike 2 punkti a või b tähenduses, mis on elektri- või elektroonikaseade;
- n) „meditsiiniline *in vitro* diagnostikavahend” – vastavalt kas *in vitro* diagnostikavahend või tarvik Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. oktoobri 1998. aasta direktiivi 98/79/EÜ (meditsiiniliste *in vitro* diagnostikavahendite kohta)² artikli 1 lõike 2 punkti b või c tähenduses, mis on elektri- või elektroonikaseade;

¹ EÜT L 169, 12.7.1993, lk 1.

² EÜT L 331, 7.12.1998, lk 1.

- o) „aktiivne siirdatav meditsiiniseade” – aktiivne siirdatav meditsiiniseade nõukogu 20. juuni 1990. aasta direktiivi 90/385/EMÜ (aktiivseid siirdatavaid meditsiiniseadmeid käsitlevate liikmesriikide õigusnormide ühtlustamise kohta)¹ artikli 1 lõike 2 punkti c tähenduses, mis on elektri- või elektroonikaseade.
2. Lisaks kasutatakse direktiivi 2008/98/EÜ artiklis 3 määratletud mõisteid „ohtlikud jäätmed”, „kogumine”, „liigiti kogumine”, „vältimine”, „korduskasutamine”, „töötlemine”, „ringlussevõtt”, „korduskasutamiseks ettevalmistamine”, „taaskasutamine” ja „kõrvaldamine”.

Artikkel 4

Tootedisain

Ilma et see mõjutaks ***siseturu nõuetekohast toimimist ja*** tootedisaini käsitlevate liidu õigusaktide, sealhulgas direktiivi 2009/125/EÜ nõuete kohaldamist, edendavad liikmesriigid tootjate ja ringlussevõtjate vahelist koostööd ja meetmeid, et soodustada niisuguste elektri- ja elektroonikaseadmete kavandamist ja tootmist, mille puhul hõlbustatakse elektroonikaromude, nende osade ja materjalide korduskasutamist, demonteerimist ja taaskasutamist. Seetõttu võtavad liikmesriigid asjakohaseid meetmeid, millega tagatakse, et ***kohaldatakse direktiivi 2009/125/EÜ raames kehtestatud ökodisaini nõudeid, mis hõlbustavad elektroonikaromude korduskasutamist ja et*** tootjad ei takista konstruktsiooni iseärasuste või tootmisprotsesside kaudu elektroonikaromude korduskasutamist, kui konstruktsiooni iseärasuste või tootmisprotsesside kasutamisega ei saavutata tunduvalt suuremat kasu, näiteks seoses keskkonnakaitse ja/või ohutusnõuetega.

¹ EÜT L 189, 20.7.1990, lk 17.

Artikkel 5

Liigiti kogumine

1. Liikmesriigid võtavad vastu asjakohased meetmed, et vähendada elektroonikaromude kõrvaldamist sortimata olmejäätmetena, **tagada kõigi kogutud elektroonikaromude nõuetekohane töötlemine** ning saavutada elektroonikaromude liigiti kogumise kõrge tase, eelkõige osoonikihti kahandavate ainete ja fluoritud kasvuhoonegaase sisaldavate soojusvahetusseadmete, ■ elavhõbedat sisaldavate luminofoorlampide, **päikesepaneelide ning III lisa kategooriates 5 ja 6 osutatud väikeste seadmete** puhul.
2. Kodumajapidamiste elektroonikaromude puhul tagavad liikmesriigid, et:
 - a) rajatakse süsteemid, mis võimaldavad lõppvaldajatel ja turustajatel kodumajapidamiste elektroonikaromud tasuta tagastada. Liikmesriigid tagavad, et kogumiskohti on eelkõige rahvastikutihedust arvestades piisavalt ja nende juurde on kerge pääseda;

- b) turustajad vastutavad uue toote tarnimisel selle eest, et on tagatud niisuguste jäätmete turustajale tagastamine vähemalt tasuta arvulise vastavuse alusel, kui seadmed on tarnitud seadmega sama tüüpi ning täitnud tarnitud seadmega samasugust otstarvet. Liikmesriigid võivad sellest sättest kõrvale kalduda, kui nad tagavad, et elektroonikaromude tagastamine ei muutu sellega lõppvaldajale raskemaks ja lõppvaldajalt ei nõuta selle eest tasu. Liikmesriigid, kes kõnealust erandit kasutavad, teavitavad sellest komisjoni;
- c) *turustajad näevad elektri- ja elektroonikaseadmetega seotud jaemüügikohtades, mille müügi- ja vahetus pind on vähemalt 400 m², või nende vahetus läheduses ette väga väikeste elektroonikaromude (ükski väline mõõde ei ületa 25 cm) lõppkasutaja jaoks tasuta kogumise ilma kohustuseta osta sama tüüpi elektri- või elektroonikaseade, välja arvatud juhul, kui hindamise tulemusel selgub, et alternatiivsed olemasolevad kogumissüsteemid on tõenäoliselt vähemalt sama tulemuslikud. Hindamine avalikustatakse. Kogutud elektroonikaromusid töödeldakse nõuetekohaselt vastavalt artiklile 8;*
- d) ilma et see piiraks punktide a, b ja c kohaldamist, on tootjatel lubatud rajada ja hallata individuaalseid ja/või kollektiivseid kodumajapidamiste elektroonikaromude tagasivõtusüsteeme, kui need on käesoleva direktiivi eesmärkidega kooskõlas;

- e) võttes arvesse riigisiseseid ja liidu tervishoiu- ja ohutusnorme, võib elektroonikaromude punktides a, b **ja** c sätestatud tagasivõtmisest keelduda, kui jäätmed on saastunud ja ohustavad seetõttu personali tervist ja ohutust. Liikmesriigid kehtestavad selliste elektroonikaromude kohta erikorra.

Liikmesriigid võivad ette näha erikorra elektroonikaromude tagastamiseks punktides a, b **ja** c osutatu kohaselt, kui need ei sisalda selle olulisi osi või kui need sisaldavad muid jäätmeid kui elektroonikaromud.

3. Liikmesriigid võivad määrata käitajad, kellel on lubatud koguda elektroonikaromusid kodumajapidamistest, nagu on osutatud lõikes 2.
4. Liikmesriigid võivad nõuda, et lõigetes 2 ja 3 osutatud kogumiskohtadesse toodud elektroonikaromud antakse üle tootjatele või nende nimel tegutsevatele kolmandatele isikutele või korduskasutamiseks ettevalmistamise eesmärgil selleks määratud asutustele või ettevõtjatele.
5. Ilma, et see piiraks artikli 13 kohaldamist, tagavad liikmesriigid, et tootjad või nende nimel tegutsevad kolmandad isikud korraldavad muude kui kodumajapidamiste elektroonikaromude kogumise.

Artikkel 6

Kogutud elektroonikaromude kõrvaldamine ja vedu

1. Liikmesriigid keelustavad liigiti kogutud elektroonikaromude kõrvaldamise, mida ei ole veel artiklis 8 määratletud viisil töödeldud.
2. Liikmesriigid tagavad, et liigiti kogutud elektroonikaromude kogumine ja vedu teostatakse viisil, mis võimaldab luua optimaalsed tingimused korduskasutamiseks ettevalmistamiseks, ringlussevõtuks ning ohtlike ainete kinnipidamiseks.

Korduskasutamiseks ettevalmistamise maksimeerimiseks soodustavad liikmesriigid korduskasutamiseks ettevalmistamiseks mõeldud elektroonikaromude eraldamist asjakohastel juhtudel muudest kogumissüsteemides või -kohtades liigiti kogutud elektroonikaromudest enne järgnevat üleandmist, eelkõige võimaldades juurdepääsu korduskasutuskeskuste töötajatele.

Artikkel 7
Kogumise määr

1. Ilma et see piiraks artikli 5 lõike 1 kohaldamist, ***tagab iga liikmesriik tootja vastutuse põhimõtte rakendamise ning selle alusel minimaalse kogumise määra iga-aastase saavutamise. Alates ...* on minimaalne kogumise määr 45 % ja see*** arvutatakse asjaomasel aastal asjaomases liikmesriigis artiklite 5 ja 6 kohaselt kogutud elektroonikaromude kogumassi alusel, väljendatuna protsendimäärana asjaomases liikmesriigis kolmel eelneval aastal turule lastud elektri- ja elektroonikaseadmete keskmisest massist aasta kohta. ***Liikmesriigid tagavad, et kogutud elektroonikaromude maht kasvab järk-järgult ajavahemikus ...* kuni ...**, välja arvatud juhul, kui teises lõigus osutatud kogumise määr on juba saavutatud.***

Alates ...** on igal aastal saavutatav minimaalne kogumise määr 65 % asjaomases liikmesriigis kolmel eelneval aastal turule lastud elektri- ja elektroonikaseadmete keskmisest massist või 85 % kõnealuse liikmesriigi territooriumil tekkinud elektroonikaromude massist.

* Väljaannete talitus: palun sisestada aasta, mis saabub 4 aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist.
** Väljaannete talitus: palun sisestada aasta, mis saabub **7 aastat** pärast käesoleva direktiivi jõustumist.

Kuni ...* kohaldatakse jätkuvalt liigiti kogumise määra, milleks on keskmiselt vähemalt neli kilogrammi kodumajapidamiste elektroonikaromusid elaniku kohta aastas ***või elektroonikaromude kogus, mis vastab asjaomases liikmesriigis kolme eelneva aasta jooksul keskmiselt kogutud elektroonikaromude massile – sõltuvalt sellest, kumb kogus on suurem.***

Liikmesriigid võivad kehtestada elektroonikaromude liigiti kogumiseks kõrgemad määrad ning teavitavad sellest komisjoni.

2. Minimaalse kogumise määra saavutamise kindlakstegemiseks tagavad liikmesriigid, et teave artikli 5 kohaselt liigiti kogutud elektroonikaromude kohta esitatakse liikmesriikidele ***tasuta, sealhulgas vähemalt teave selliste elektroonikaromude kohta, mille on:***

- a) vastu võtnud kogumis- ja töötlemiskäitised;***
- b) vastu võtnud turustajad;***
- c) liigiti kogunud tootjad või nende nimel tegutsevad kolmandad isikud.***

* Väljaannete talitus: palun sisestada kuupäev - selle aasta 31. detsember, mis saabub 3 aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist.

3. Erandina lõikes 1 sätestatust võivad **Bulgaaria**, Tšehhi Vabariik, Läti, Leedu, Ungari, Malta, Poola, Rumeenia, Slovakkia **ja Sloveenia** ebapiisava taristu ning elektri- ja elektroonikaseadmete tarbimise madala taseme tõttu otsustada:
- a) saavutada alates ...^{*} kogumise määra, mis on madalam kui 45 %, kuid kõrgem kui 40 % eelnenud kolmel aastal turulelastud elektri- ja elektroonikaseadmete keskmisest massist, ja
 - b) lükata edasi lõike 1 teises lõigus osutatud kogumise määra saavutamise enda valitud kuupäevani, mis ei ole hilisem kui ...^{**}.
4. **Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 20 vastu delegeeritud õigusakte vajalike üleminekumeetmete kehtestamiseks**, et võtta arvesse **liikmesriikides esinevaid** raskusi lõikes 1 **sätestatud nõuetest kinnipidamisel**. ■
5. Käesoleva artikli rakendamise ühetaoliste tingimuste tagamiseks võtab komisjon **hiljemalt** ...^{***} vastu rakendusaktid, millega kehtestab ühise metoodika, mille põhjal arvutatakse liikmesriigi turule lastud elektri- ja elektroonikaseadmete mass, **ja ühise metoodika, mille põhjal arvutatakse igas liikmesriigis tekkinud elektroonikaromude kogus massi alusel**. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 21 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

^{*} Väljaannete talitus: palun sisestada kuupäev, mis saabub 4 aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist.
^{**} Väljaannete talitus: palun sisestada kuupäev, mis saabub **9 aastat** pärast käesoleva direktiivi jõustumist.
^{***} **Väljaannete talitus: palun sisestada kuupäev, mis saabub 3 aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist.**

6. **Komisjon esitab** hiljemalt ...* **Euroopa Parlamendile ja nõukogule** aruande I lõikes 1 osutatud **kogumise määradega** seotud tähtaja **uuesti läbivaatamise ning individuaalsete kogumise määrade kehtestamise võimalikkuse** ühe või mitme III lisas sätestatud kategooria **kohta**, eelkõige soojusvahetusseadmete, **päikesepaneelide, väikeste seadmete, väikeste infotehnoloogia- ja telekommunikatsiooniseadmete ning** elavhõbedat sisaldavate lampide **kohta**. **Kui see on asjakohane, lisatakse aruandele seadusandlik ettepanek.**

7. **Kui komisjon leiab mõjuhinnangu alusel, et tekkinud elektroonikaromudel põhinev kogumise määr tuleb läbi vaadata, esitab ta Euroopa Parlamendile ja nõukogule seadusandliku ettepaneku.**

Artikkel 8

Nõuetekohane töötlemine

1. Liikmesriigid tagavad, et liigiti kogutud elektroonikaromud töödeldakse nõuetekohaselt.
2. Nõuetekohane töötlemine, välja arvatud korduskasutamiseks ettevalmistamine, ja taaskasutamise või ringlussevõtiga seotud tegevus hõlmab vähemalt kõikide vedelike eemaldamist ja VII lisa kohast selektiivset töötlemist.

* **Väljaannete talitus: palun sisestada kuupäev, mis saabub 3 aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist.**

3. Liikmesriigid tagavad, et tootjad või nende nimel tegutsevad kolmandad isikud kasutavad elektroonikaromude taaskasutamise süsteemide rajamisel **■** parimat võimalikku tehnikat. Tootjad võivad süsteeme rajada individuaalselt või kollektiivselt. Liikmesriigid tagavad, et kõik kogumise või töötlemisega tegelevad asutused või ettevõtjad ladustavad ja töötlevad elektroonikaromusid VIII lisas ettenähtud tehniliste nõuete kohaselt.
4. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 20 vastu delegeeritud õigusakte VII lisa muutmiseks, et lisada sellesse muid töötlemistehnoloogiaid, mis tagavad inimeste tervise ja keskkonna kaitse vähemalt samal tasemel **■**.

Komisjon hindab esmajärjekorras, kas tuleb muuta punkte, mis on seotud mobiiltelefonide trükkplaatide ja vedelkristallkuvaritega. ***Komisjonil palutakse hinnata, kas seoses elektri- ja elektroonikaseadmetes sisalduvate nanomaterjalidega on VII lisa muutmine vajalik.***

5. Liikmesriigid võivad keskkonnakaitse eesmärgil kehtestada kogutud elektroonikaromude töötlemise kvaliteedi miinimumstandardid.

Liikmesriigid, kes kehtestavad kvaliteedistandardi, teavitavad sellest komisjoni, kes need normid avaldab.

Komisjon *teeb* hiljemalt ...* *Euroopa standardiorganisatsioonidele ülesandeks töötada välja* elektroonikaromude töötlemise, sealhulgas taaskasutamise, ringlussevõtu ja korduskasutamiseks ettevalmistamise *Euroopa* standardid. *Kõnealused standardid kajastavad tehnika taset.*

Käesoleva artikli rakendamise ühetaoliste tingimuste tagamiseks võib komisjon võtta vastu rakendusakte, millega kehtestatakse kvaliteedi miinimumstandardid, mis põhinevad eelkõige Euroopa standardiorganisatsioonide väljatöötatud standarditel. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 21 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Vüide komisjoni vastuvõetud standarditele avaldatakse.

6. Liikmesriigid ergutavad töötlemisega tegelevaid asutusi või ettevõtjaid võtma kasutusele sertifitseeritud keskkonnajuhtimissüsteeme kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta määrusega (EÜ) nr 1221/2009 (organisatsioonide vabatahtliku osalemise kohta ühenduse keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemis (EMAS))¹.

*
¹ Väljaannete talitus: palun lisada kuupäev, mis saabub 6 kuud pärast käesoleva direktiivi jõustumist.
ELT L 342, 22.12.2009, lk 1.

Artikkel 9
Tegevusluba

1. Liikmesriigid tagavad, et kõik töötlemisega tegelevad asutused ja ettevõtjad saavad pädevatelt asutustelt tegevusloa vastavalt direktiivi 2008/98/EÜ artiklile 23.
2. Loanõudest vabastamine, vabastamise tingimused ja registreerimine peavad vastavalt olema kooskõlas direktiivi 2008/98/EÜ artiklitega 24, 25 ja 26.
3. Liikmesriigid tagavad, et lõigetes 1 ja 2 osutatud tegevusluba või registrikanne sisaldab kõiki vajalikke tingimusi artikli 8 lõigete 2, 3 ja 5 nõuete täitmiseks ning artiklis 11 sätestatud taaskasutamise sihtarvude saavutamiseks.

Artikkel 10

Elektroonikaromude saadetus

1. Töötlustoiminguid võib läbi viia ka väljaspool asjaomast liikmesriiki või liitu tingimusel, et elektroonikaromude saadetus on kooskõlas **määrusega (EÜ) nr 1013/2006 ja komisjoni 29. novembri 2007. aasta määrusega (EÜ) nr 1418/2007 (milles käsitletakse teatavate Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1013/2006 III või IIIA lisas loetletud jäätmete väljavedu taaskasutamise eesmärgil teatavatesse riikidesse, mille suhtes ei kohaldata OECD otsust jäätmete riikidevahelise veo kontrolli kohta)¹.**
2. Elektroonikaromusid, mida eksporditakse liidust, võetakse käesoleva direktiivi artiklis 11 sätestatud kohustuste ja sihtarvude täitmisel arvesse ainult siis, kui eksportija tõendab kooskõlas **määrusega (EÜ) nr 1013/2006 ja määrusega (EÜ) nr 1418/2007**, et töötlemine toimus käesoleva direktiivi nõuetega samaväärsetel tingimustel.
3. Komisjon võtab **hiljemalt ...** * kooskõlas artikliga 20 vastu delegeeritud **õigusaktid** käesoleva artikli lõike 2 sätteid täiendavate üksikasjalike nõuete kehtestamiseks, eelkõige samaväärsete tingimuste hindamise kriteeriumide kohta.

¹ ELT L 316, 4.12.2007, lk 6.

* **Väljaannete talitus: palun lisada kuupäev, mis saabub 18 kuud pärast käesoleva direktiivi jõustumist.**

Artikkel 11

Taaskasutamise sihtarv

1. Artikli 5 kohaselt liigiti kogutud ja artiklite 8, 9 ja 10 kohasele töötlemisele saadetud elektroonikaromude puhul tagavad liikmesriigid, et tootjad saavutavad V lisas sätestatud minimaalsed sihtarvud.
2. Sihtarvude saavutamist arvutatakse iga kategooria puhul taaskasutusrajatisse või ringlussevõtu / korduskasutamiseks ettevalmistamisega tegelevasse rajatisse saabuvate elektroonikaromude, mida on vastavalt artikli 8 lõikele 2 nõuetekohaselt töödeldud seoses taaskasutuse või ringlussevõtuga, massi jagamisel iga kategooria puhul kõigi liigiti kogutud elektroonikaromude massiga ja neid väljendatakse protsentides.

Sihtarvude saavutamisel ei võeta arvesse taaskasutusele eelnevaid toiminguid, sealhulgas sortimist ja ladustamist.

3. Käesoleva artikli rakendamise ühetaoliste tingimuste tagamiseks võib komisjon võtta vastu rakendusakte, millega kehtestatakse täiendavad eeskirjad minimaalsete sihtarvude kohaldamiseks vajalike arvutusmeetodite kohta. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 21 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

4. Liikmesriigid tagavad, et nende sihtarvude arvutamiseks peavad tootjad või nende nimel tegutsevad kolmandad isikud elektroonikaromude, nende osade, materjalide või ainete massi kohta arvestust, kui need väljuvad (väljund) kogumiskohast, antakse üle (sisend) töötlemiskohta või lahkuvad (väljund) sealt ja kui need antakse üle (sisend) taaskasutamise või ringlussevõtu/korduskasutamiseks ettevalmistamise kohta.

Liikmesriigid tagavad samuti, et lõike 6 eesmärkide saavutamiseks peetakse arvestust toodete ja materjalide massi kohta, kui need väljuvad (väljund) taaskasutamise, ringlussevõtu või korduskasutamiseks ettevalmistamise kohast.

5. Liikmesriigid ergutavad uute taaskasutamise, ringlussevõtu ja töötlemisega seotud tehnoloogiate arendamist.
6. Euroopa Parlament ja nõukogu hindavad komisjoni aruande põhjal, millele on vajaduse korral lisatud seadusandlik ettepanek, hiljemalt ... * ***võimalust kehtestada eraldi sihtarvud korduskasutamiseks ettevalmistatavatele elektroonikaromudele ja vaatavad läbi lõikes 2 osutatud arvutusmeetodi, et analüüsida sihtarvude seadmise teostatavust, kui sihtarvud lähtuvad taaskasutamise, ringlussevõtu ja korduskasutamiseks ettevalmistamise protsessi tulemusel saadavatest (väljund) toodetest ja materjalidest.***

* Väljaannete talitus: palun sisestada kuupäev, mis saabub **4 aastat** pärast käesoleva direktiivi jõustumist.

Artikkel 12

Kodumajapidamiste elektroonikaromude käitluse rahastamine

1. Liikmesriigid tagavad, et tootjad rahastavad vähemalt artikli 5 lõike 2 kohaselt rajatud kogumiskohtadesse toodud kodumajapidamiste elektroonikaromude kogumist, töötlemist, taaskasutamist ja keskkonnaohutut kõrvaldamist.
2. Liikmesriigid võivad vajaduse korral julgustada tootjaid rahastama ka kulusid, mis on seotud kodumajapidamiste elektroonikaromude kogumisega kogumiskohtadesse.
3. Toodete puhul, mis on turule lastud pärast 13. augustit 2005, vastutab iga tootja lõikes 1 osutatud toimingute rahastamise eest, mis on seotud tema enda toodetest tekkinud jäätmetega. Tootja võib valida, kas ta täidab selle kohustuse individuaalselt või ühineb kollektiivse süsteemiga.

Liikmesriigid tagavad, et kui tootja laseb toote turule, esitab ta tagatise, milles märgitakse, et elektroonikaromude käitluskulud rahastatakse ja et tootja tähistab selgelt oma tooted vastavalt artikli 15 lõikele 2. Tagatis kindlustab asjaomase tootega seotud ja lõikes 1 osutatud toimingute rahastamise. Tagatiseks võib olla tootja osalemine elektroonikaromude käitluse asjakohastes rahastamissüsteemides, ringlussevõtu kindlustus või kinnine pangakonto.

4. 13. augustil 2005 või enne seda turule lastud toodetest pärinevate elektroonikaromude (edaspidi „endisaegsed jäätmed”) käitluskulud rahastatakse ühe või mitme süsteemi poolt, milles kõik tootjad, kes vastavate kulude tekkimise ajal turul tegutsevad, osalevad proportsionaalselt, st proportsionaalselt nende vastava osaga seda tüüpi seadmete turul.
5. Liikmesriigid **võtavad kõik vajalikud meetmed tagamaks, et töötatakse välja asjakohased mehhanismid** või tagasimaksete **kord**, et hüvitada tootjatele nende sissemaksed, kui elektri- ja elektroonikaseadmed viiakse turule laskmiseks asjaomase liikmesriigi territooriumilt välja. **Kõnealuse mehhanismi või korra võivad välja töötada tootjad või nende nimel tegutsevad kolmandad isikud.**
6. **Komisjonil palutakse esitada hiljemalt ...^{*} aruanne võimaluse kohta töötada välja elektroonikaromude tootjapoolse rahastamise kriteeriumid, mis võtavad arvesse toote kasutuselt kõrvaldamise tegelikke kulusid, ja vajaduse korral esitada Euroopa Parlamendile ja nõukogule seadusandlik ettepanek.**

^{*} **Väljaannete talitus: palun sisestada kuupäev, mis saabub 3 aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist.**

Artikkel 13

Muudelt kasutajatelt kui kodumajapidamised pärinevate elektroonikaromude käitluse rahastamine

1. Liikmesriigid tagavad, et tootjad rahastavad muude kasutajate kui kodumajapidamiste elektroonikaromude kogumisest, töötlemisest, taaskasutamisest ja keskkonnaohutust kõrvaldamisest tulenevad kulud, mis tulenevad pärast 13. augustit 2005 turule lastud toodetest.

Käitluskulud endisaegsete jäätmete puhul, mis asendatakse uute samaväärsete toodetega või sama funktsiooni täitvate uute toodetega, rahastavad kõnealuste toodete tootjad toodete tarnimisel. Liikmesriigid võivad alternatiivina sätestada, et muud kasutajad kui kodumajapidamised on samuti osaliselt või täielikult rahastamise eest vastutavad.

Muude endisaegsete jäätmete käitluskulude rahastamise eest vastutavad muud kasutajad kui kodumajapidamised.

2. Tootjad ja muud kasutajad kui kodumajapidamised võivad sõlmida lepinguid muude rahastamisviiside kohta, ilma et see piiraks käesoleva direktiivi kohaldamist.

Artikkel 14
Kasutajateave

1. Liikmesriigid võivad nõuda, et tootjad esitaksid ostjatele uute toodete ostmise ajal jäätmete kogumise, töötlemise ja keskkonnaohutu kõrvaldamisega seotud kulud. Esitatud kulud ei tohi ületada võimalikult täpselt hinnatud tegelikke kulusid.
2. Liikmesriigid tagavad, et kodumajapidamiste elektri- ja elektroonikaseadmete kasutajatele antakse vajalikku teavet järgmise kohta:
 - a) nõue mitte kõrvaldada elektroonikaromusid sortimata olmejäätmetena ning elektroonikaromusid liigiti koguda;
 - b) neile kättesaadavad tagastamis- ja kogumissüsteemid **ning soodustavad kättesaadavaid kogumiskohti käsitleva teabe koostamist, olenemata sellest, milline tootja või muu käitleja koha rajanud on;**
 - c) kuidas nad saavad kaasa aidata elektroonikaromude korduskasutamisele, ringlussevõtule ja muudele taaskasutamisviisidele;
 - d) elektri- ja elektroonikaseadmetes sisalduvate ohtlike ainete võimalik mõju keskkonnale ja inimeste tervisele;
 - e) IX lisas esitatud tähise tähendus.

3. Liikmesriigid võtavad vastu asjakohased meetmed tarbijate osalemiseks elektroonikaromude kogumises ja meetmed, mille abil julgustatakse tarbijaid hõlbustama korduskasutamise, töötlemise ja taaskasutamise protsessi.
4. Elektroonikaromude sortimata olmejäätmetena kõrvaldamise vähendamiseks ja nende liigiti kogumise soodustamiseks tagavad liikmesriigid, et tootjad märgistavad turulelastud elektri- ja elektroonikaseadmed nõuetekohaselt IX lisas esitatud tähisega eelistatavalt kooskõlas Euroopa standardiga EN 50419¹. Tähise võib toote suurusest või funktsioonist tulenevatel erandjuhtudel kanda elektri- ja elektroonikaseadmete pakendile, kasutamisjuhendile ja garantiidokumendile.
5. Liikmesriigid võivad nõuda, et tootjad ja/või turustajad esitavad osa lõigetes 2, 3 ja 4 osutatud teabest või kogu teabe, näiteks kasutusjuhendis, müügikohas ***ja teadlikkuse tõstmise kampaaniate raames.***

¹ Cenelec kiitis kõnealuse standardi heaks märtsis 2006.

Artikkel 15

Teave töötlemiskohtadele

1. Elektroonikaromude korduskasutamiseks ettevalmistamise ja keskkonnaohutu töötlemise, sealhulgas hooldusremondi, ajakohastamise, parandamise ja ringlussevõtu hõlbustamiseks võtavad liikmesriigid vajalikke meetmeid, et tagada, et tootjad annavad korduskasutamise ja töötlemisega seotud teavet iga turule lastud uut tüüpi elektri- ja elektroonikaseadme kohta **tasuta** ühe aasta jooksul alates seadme **esimest korda liidu turule laskmisest**. Korduskasutuskeskuste ning töötlemise ja ringlussevõtu rajatiste jaoks käesoleva direktiivi sätete järgimiseks vajalikus ulatuses esitatakse teabes kõik elektri- ja elektroonikaseadmete osad ja materjalid ning ohtlike ainete ja segude asukoht elektri- ja elektroonikaseadmetes. Teave tehakse korduskasutuskeskustele ning töötlemise ja ringlussevõtuga tegelevatele ettevõtetele kättesaadavaks juhendite vormis või elektrooniliste vahendite abil (näiteks CD-ROM, sidusteenused).
2. ■ Elektri- ja elektroonikaseadme turulelaskmise kuupäeva üheseks kindlaksmääramiseks **tagavad liikmesriigid, et** seadmel **on** tähis, millel on märgitud, et seade on turule lastud pärast 13. augustit 2005. Sel eesmärgil kohaldatakse eelistatavalt Euroopa standardit EN 50419.

Artikkel 16

Registreerimine, teave ja aruandlus

1. Liikmesriigid loovad kooskõlas lõikega 2 tootjate registri, mis hõlmab muu hulgas tootjaid, kes pakuvad elektri- ja elektroonikaseadmeid sidevahendite abil. Kõnealust registrit kasutatakse käesoleva direktiivi nõuetele vastavuse kontrollimiseks.

Artikli 3 lõike 1 punkti f alapunktis iv määratud tootjad, kes pakuvad elektri- ja elektroonikaseadmeid sidevahendite abil, kantakse registrisse selles liikmesriigis, kuhu nad kõnealuseid seadmeid müüvad. Kui nimetatud tootjad ei ole registreeritud liikmesriigis, kuhu nad seadmeid müüvad, registreeritakse nad nende **volitatud** esindajate kaudu vastavalt artikli 17 lõikele 2.

2. Liikmesriigid tagavad järgmise:
 - a) iga tootja, või **artikli 17 alusel määratud volitatud** esindaja, on nõuetekohaselt registreeritud ja saab interneti teel kanda riiklikusse registrisse kõik asjakohased andmed, mis kajastavad **kõnealuse tootja** tegevust selles liikmesriigis;

- b) iga tootja, või **artikli 17 alusel määratud volitatud** esindaja, esitab registreerimisel X lisa A osas osutatud andmed, kohustudes neid asjakohastel juhtudel ajakohastama;
 - c) iga tootja, või **artikli 17 alusel määratud volitatud** esindaja, esitab X lisa B osas osutatud andmed;
 - d) **rükklikud registrid avaldavad oma veebilehel lingid teiste liikmesriikide registritele, et hõlbustada kõigis liikmesriikides tootjate või artikli 17 alusel määratud volitatud esindajate registreerimist.**
3. Käesoleva artikli rakendamise ühetaoliste tingimuste tagamiseks võtab komisjon vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse register ja aruandluse vorm ning registrile aruandluse esitamise sagedus. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 21 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.
4. Liikmesriigid koguvad teavet, sealhulgas põhjendatud hinnanguid, liikmesriikides igal aastal turule lastud, igal viisil kogutud, korduskasutuseks ette valmistatud, ringlussevõetud ja taaskasutatud elektri- ja elektroonikaseadmete koguste ja kategooriate kohta ning liigiti kogutud elektroonikaromude ekspordi kohta massi järgi.

5. Liikmesriigid saadavad komisjonile käesoleva direktiivi rakendamise aruande ja lõikega 4 ettenähtud teabe iga kolme aasta tagant. Rakendamise aruanne koostatakse komisjoni otsuses 2004/249/EÜ¹ ja komisjoni otsuses 2005/369/EÜ² sätestatud küsimustike alusel. Aruanne esitatakse komisjonile üheksa kuu jooksul pärast selles käsitletud kolmeaastase ajavahemiku lõppu.

Esimene aruanne hõlmab ajavahemikku alates ...^{*} kuni 31. detsember 2015.

Komisjon avaldab käesoleva direktiivi rakendamise aruande üheksa kuu jooksul pärast aruannete saamist liikmesriikidelt.

¹ ELT L 78, 16.3.2004, lk 56.

² ELT L 119, 11.5.2005, lk 13.

^{*} Väljaannete talitus: palun lisada kuupäev, mis saabub 18 kuud pärast käesoleva direktiivi jõustumist.

Artikkel 17

Volitatud esindaja

1. *Iga liikmesriik tagab, et artikli 3 lõike 1 punkti f alapunktides i kuni iii määratletud tootjal, kelle tegevuskoht on teises liikmesriigis, on erandina artikli 3 lõike 1 punkti f alapunktides i kuni iii õigus määrata tema territooriumil tegevuskohta omav juriidiline või füüsiline isik oma volitatud esindajaks, kes vastutab tootja käesoleva direktiivi kohaste kohustuste täitmise eest tema territooriumil.*
2. *Iga liikmesriik tagab, et artikli 3 lõike 1 punkti f alapunktis iv määratletud tootja, kellel on tema territooriumil tegevuskoht ja kes müüb elektri- ja elektroonikaseadmeid teises liikmesriigis, kus tal ei ole tegevuskohta, määrab kõnealuses teises liikmesriigis volitatud esindaja, kes vastutab tootja käesoleva direktiivi kohaste kohustuste täitmise eest teise liikmesriigi territooriumil.*
3. *Volitatud esindaja määratakse kirjaliku volitusega.*

Artikkel 18

Halduskoostöö ja teabevahetus

Liikmesriigid tagavad, et käesoleva direktiivi rakendamise eest vastutavad pädevad asutused teevad omavahel koostööd, luues eelkõige piisava teabevahetuse, et tagada käesoleva direktiivi sätete täitmine *tootjate* poolt, ning edastavad vajaduse korral üksteisele ja komisjonile teavet, eesmärgiga hõlbustada käesoleva direktiivi nõuetekohast rakendamist. Halduskoostööks ja teabevahetuseks, *eelkõige liikmesriikide registrite vahel, kasutatakse muu hulgas* elektroonilisi suhtlusvahendeid.

Koostöö hõlmab muu hulgas juurdepääsu andmist asjassepuutuvatele dokumentidele ja teabele, sealhulgas mis tahes kontrolli tulemustele, võttes arvesse andmekaitseõigust, mis kehtib selle asutuse liikmesriigis, kellele koostöötaotlus esitati.

Artikkel 19

Kohandamine teaduse ja tehnika arenguga

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 20 vastu delegeeritud õigusakte muudatuse kohta, mis on vajalikud artikli 16 lõike 5 ning IV, VII, VIII ja IX lisa kohandamiseks teaduse ja tehnika arenguga. VII lisa muutmisel võetakse arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2011. aasta direktiiviga 2011/65/EL (teatavate ohtlike ainete kasutamise piiramise kohta elektri- ja elektroonikaseadmetes)¹ ette nähtud erandeid.

Enne lisade muutmist konsulteerib komisjon muu hulgas elektri- ja elektroonikaseadmete tootjate, jäätmekäitlusettevõtjate, töötlemisega tegelevate ettevõtjate, keskkonnaorganisatsioonide ning töötajate ja tarbijate ühingutega.

Artikkel 20

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

¹ ELT L 174, 1.7.2011, lk 88.

2. **Artikli 7 lõikes 4**, artikli 8 lõikes 4, artikli 10 lõikes 3 ja artiklis 19 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates ...^{*}. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt 9 kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist uuendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite, tehes seda hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad **artikli 7 lõikes 4**, artikli 8 lõikes 4, artikli 10 lõikes 3 ja artiklis 19 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

^{*} Väljaannete talitus: palun lisada käesoleva direktiivi jõustumise kuupäev.

5. **Artikli 7 lõike 4**, artikli 8 lõike 4, artikli 10 lõike 3 ja artikli 19 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväiteid või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväiteid. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 21

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab direktiivi 2008/98/EÜ artikli 39 alusel loodud komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Kui komitee arvamust ei esita, ei võta komisjon rakendusakti eelnõu vastu ja kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artikli 5 lõike 4 kolmandat lõiku.

Artikkel 22

Karistused

Liikmesriigid kehtestavad eeskirjad karistuste kohta, mida kohaldatakse käesoleva direktiivi alusel vastu võetud riiklike õigusnormide rikkumise korral, ning võtavad kõik vajalikud meetmed, et tagada nende rakendamine. Kehtestatavad karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Liikmesriigid teavitavad neist sätetest komisjoni hiljemalt ...* ja annavad viivitamata teada nende edaspidistest muudatustest.

Artikkel 23

Kontroll ja järelevalve

1. Liikmesriigid teostavad asjakohast kontrolli ja järelevalvet, et kontrollida käesoleva direktiivi nõuetekohast rakendamist.

Kontrollid hõlmavad vähemalt **järgmist**:

a) tootjate registri raames esitatud teavet,

* Väljaannete talitus: palun sisestada kuupäev: 18 kuud pärast käesoleva direktiivi jõustumist.

- b)* elektroonikaromude saadetisi, eelkõige eksporti väljapoole liitu kooskõlas *määrusega (EÜ) nr 1013/2006 ja määrusega (EÜ) nr 1418/2007*, ja
 - c)* käitlusrajatiste toiminguid kooskõlas direktiiviga 2008/98/EÜ ja käesoleva direktiivi VII lisaga.
2. Liikmesriigid tagavad, et kasutatud elektri- ja elektroonikaseadmetest, mida kahtlustatakse olevat elektroonikaromud, koosnevad saadetised vastavad VI lisa sätetatud miinimumnõuetele ning teostavad selliste saadetiste üle asjakohast järelevalvet.
 3. Elektroonikaromudeks peetavate kasutatud elektri- ja elektroonikaseadmete nõuetekohase analüüsi ja kontrolli kulud, sealhulgas ladustamiskulud, võib sisse nõuda tootjatelt, nende nimel tegutsevatelt kolmandatelt isikutelt või teistelt isikutelt, kes korraldavad kasutatud elektri- ja elektroonikaseadmete saatmist, mida kahtlustatakse olevat elektroonikaromud.
 4. Käesoleva artikli ja VI lisa rakendamise ühetaoliste tingimuste tagamiseks võib komisjon võtta vastu rakendusakte, millega kehtestatakse täiendavad kontrolli- ja järelevalveeeskirjad ning eelkõige ühtsed tingimused VI lisa punkti 2 rakendamiseks. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 21 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 24

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt...^{*}. Nad edastavad kõnealuste normide teksti viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid need sätted vastu võtavad, lisavad nad nendesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Samuti lisavad liikmesriigid märkuse, et kehtivates õigus- ja haldusnormides esinevaid viiteid käesoleva direktiiviga kehtetuks tunnistatud direktiividele käsitatakse viidetena käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi ja kõnealuse märkuse sõnastuse näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetavate põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.
3. Kui käesolevas direktiivis sätestatud eesmärgid on saavutatud, võivad liikmesriigid artikli 8 lõike 6, artikli 14 lõike 2 ja artikli 15 sätted üle võtta kokkulepete abil pädevate asutuste ja asjaomaste majandussektorite vahel. Kõnealused kokkulepped peavad vastama järgmistele nõuetele:
 - a) kokkulepped peavad olema täitmisele pööratavad;

^{*} Väljaannete talitus: palun sisestada kuupäev, mis saabub 18 kuud pärast käesoleva direktiivi jõustumist.

- b) kokkulepetes määratakse kindlaks eesmärgid ning nendele vastavad tähtajad;
- c) kokkulepped avaldatakse riigi ametlikus väljaandes või üldsusele võrdväärselt kättesaadavas ametlikus dokumendis ning edastatakse komisjonile;
- d) saadud tulemusi kontrollitakse korrapäraselt, need edastatakse pädevatele asutustele ja komisjonile ning tehakse kokkuleppes ettenähtud tingimustel üldsusele teatavaks;
- e) pädevad asutused tagavad, et kontrollitakse kokkulepete raames saavutatud edusamme;
- f) kokkuleppe täitmata jätmise korral peavad liikmesriigid õigus- või haldusnormide abil rakendama käesoleva direktiivi asjakohaseid sätteid.

Artikkel 25

Kehtetuks tunnistamine

Direktiiv 2002/96/EÜ, mida on muudetud XI lisa A osas loetletud direktiividega, tunnistatakse kehtetuks alates ...^{*}, ilma et see piiraks liikmesriikide kohustusi, mis on seotud XI lisa B osas nimetatud direktiivide siseriiklikku õigusesse ülevõtmise ja kohaldamise tähtpäevadega.

Viiteid kehtetuks tunnistatud direktiivile käsitatakse viidetena käesolevale direktiivile ja neid loetakse vastavalt XII lisas esitatud vastavustabelile.

Artikkel 26

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

^{*} Väljaannete talitus: palun sisestada kuupäev, mis saabub 18 kuud ja üks päev pärast käesoleva direktiivi jõustumist.

Artikkel 27
Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

...

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

ILISA

Ülemineku perioodi jooksul käesoleva direktiiviga hõlmatud elektri- ja elektroonikaseadmete kategooriad, nagu on sätestatud artikli 2 lõike 1 punktis a

1. Suured kodumajapidamisseadmed
 2. Väikesed kodumajapidamisseadmed
 3. Infotehnoloogia- ja telekommunikatsiooniseadmed
 4. Tarbijatele määratud seadmed ja päikesepaneelid
 5. Valgustusseadmed
 6. Elektri- ja elektrontööriistad (välja arvatud suured paiksed tööstuslikud tööriistad)
 7. Mänguasjad, vaba aja veetmise ja spordivahendid
 8. Meditsiiniseadmed (välja arvatud kõik implantaadid ja nakatunud tooted)
 9. Seire- ja valveseadmed
 10. Automaatsed väljastusseadmed
-

II LISA

I lisa loetletud kategooriatesse kuuluvate elektri- ja elektroonikaseadmete *näidisloetelu*

1. SUURED KODUMASINAD

Suured jahutusseadmed

Külmikud

Sügavkülmikud

Muud suured seadmed, mida kasutatakse toiduainete külmutamiseks, säilitamiseks ja hoidmiseks

Pesumasinad

Pesukuivatid

Nõudepesumasinad

Toiduvalmistamise masinad

Elektripraeahjud

Elektrikeeduplaadid

Mikrolaineahjud

Muud suured seadmed, mida kasutatakse toidu valmistamiseks ja muuks toiduainete töötlemiseks

Elektrilised kütteseadmed

Elektriradiaatorid

Muud suured seadmed tubade, voodite ja istmete soojendamiseks

Elektriventilaatorid

Kliimaseadmed

Muud tuulutus-, tõmbeventilatsiooni- ja konditsioneerimisseadmed

2. VÄIKESED KODUMASINAD

Tolmuimejad

Vaibaharjad

Muud puhastusseadmed

Õmblus-, kangakudumis- ja silmkudumismasinad ning muud tekstiilmaterjali töötlemise masinad

Triikraud ja muud seadmed triikimiseks, pesu rullimiseks ning muuks rõivaste hoolduseks

Rösterid

Fritterid

Kohviveskid, kohvimasinad ja seadmed mahutite ja pakendite avamiseks ja sulgemiseks

Elektrilised noad

Juukselõikusmasinad, föönid, hambaharjad, habemeajamisaparaadid, massaažiaparaadid ja muud kehaholdusseadmed

Kellad, käekellad ja seadmed aja mõõtmiseks, näidustamiseks või registreerimiseks

Kaalud

3. INFOTEHNOLOOGIA- JA TELEKOMMUNIKATSIOONISEADMED

Tsentraliseeritud andmetöötuse seadmed:

Suurarvutid

Väikearvutid

Printerid

Personaalne andmetöötlus:

Personaalarvutid (keskseade, hiir, ekraan ja klaviatuur kaasa arvatud)

Sülearvutid (keskseade, hiir, ekraan ja klaviatuur kaasa arvatud)

Väiksemad sülearvutid

Märkmikarvutid

Printerid

Koopiamasinad

Elektrilised ja elektroonilised kirjutusmasinad

Tasku- ja lauakalkulaatorid

ja muud tooted ja seadmed andmete elektrooniliseks kogumiseks, salvestamiseks, töötlemiseks, esitamiseks või edastamiseks

Kasutajaterminalid ja -süsteemid

Faksimasinad

Teleksid

Telefonid

Taksofonid

Traadita telefonid

Mobiiltelefonid

Automaatvastajad

ja muud tooted või seadmed heli, kujutise või muu teabe ülekandmiseks

4. TARBIJATELE MÄÄRATUD SEADMED JA PÄIKESEPANEELID

Raadiod

Televiisorid

Videokaamerad

Videosalvestid

Kõrgekvaliteedilise heliga salvestusseadmed

Helivõimendid

Muusikainstrumendid

ja muud tooted ja seadmed, mis on ette nähtud selleks, et salvestada või taasesitada heli või kujutist, kaasa arvatud signaale, ning muud kui telekommunikatsioonitehnoloogiavahendid heli ja kujutise ülekandeks

Päikesepaneelid

5. VALGUSTUSSEADMED

Luminofoorlampide valgustid, välja arvatud kodumajapidamiste valgustid

Sirged luminofoorlambid

Kompaktluminofoorlambid

Suure valgustugevusega lahenduslambid, kaasa arvatud kõrgrõhunaatriumlambid ja metallhaliidlambid

Madalrõhunaatriumlambid

Muud valgustid ja seadmed valguse levitamiseks või juhtimiseks, välja arvatud hõõglambid

6. ELEKTRI- JA ELEKTRONTÖÖRIISTAD (VÄLJA ARVATUD SUURED PAKSSED TÖÖSTUSLIKUD TÖÖRIISTAD)

Trellpuurid

Saed

Õmblusmasinad

Seadmed puu, metalli või muu materjali treimiseks, freesimiseks, lihvimiseks, saagimiseks, lõikamiseks, puurimiseks, augustamiseks, mulgustamiseks, kantimiseks, painutamiseks või muuks sarnaseks töötlemiseks

Tööriistad neetmiseks, naelutamiseks, kruvimiseks või neetide, naelte, kruvide eemaldamiseks või sarnaseks otstarbeks

Tööriistad keevitamiseks, jootmiseks või sarnaseks otstarbeks

Seadmed vedelike või gaasiliste ainete pihustamiseks, nendega katmiseks, pritsimiseks või nende muul viisil käsitlemiseks

Niidukid ja muud aiatööriistad

7. MÄNGUASJAD, VABA AJA VEETMISE JA SPORDIVAHENDID

Elektriraudtee- ja autovõidusõidukomplektid

Käeshoitavad videomängukonsoolid

Videomänguseadmed

Arvutid jalgrattasõidu, sukeldumise, jooksmise, sõudmise jms tegevuse jaoks

Elektriliste või elektrooniliste osadega spordivahendid

Müntidega käivitatavad mänguautomaadid

8. MEDITSIINISEADMED (VÄLJA ARVATUD KÕIK IMPLANTAADID JA NAKATUNUD TOOTED)

Kiiritusravi aparatuur

Kardioloogiaseadmed

Dialüüsi aparatuur

Hingamisaparaadid

Tuumameditsiini seadmed

In vitro-diagnostikas kasutatavad laboriseadmed

Analüsaatorid

Sügavkülmikud

Rasedustestid

Muud seadmed haiguse, vigastuse või puude avastamiseks, vältimiseks, jälgimiseks, ravimiseks või leevendamiseks

9. SEIRE- JA VALVESEADMED

Suitsuandurid

Kütteregulaatorid

Termostaadid

Kodumajapidamises ja laboratooriumis kasutatavad mõõtmis-, kaalumis- ja reguleerimisseadmed

Muud tööstusrajatistes kasutatavad seire- ja kontrolliseadmed (nt juhtpaneelid)

10. AUTOMAATSED VÄLJASTUSSEADMED

Soojade jookide automaadid

Soojade või külmade joogipudelite või -purkide automaadid

Tahkeid tooteid väljastavad automaadid

Sularahaautomaadid

Igat liiki toodete väljastamise automaadid

III LISA

Käesoleva direktiiviga hõlmatud elektri- ja elektroonikaseadmete kategooriad

1. Soojusvahetusseadmed
2. Ekraanid, kuvarid ja suurema kui 100 cm² ekraaniga varustatud seadmed
3. Lambid
4. Suured seadmed (mille *mis tahes väline mõõde* on üle 50 cm), sealhulgas, *kuid mitte ainult*:

kodumajapidamisseadmed; infotehnoloogia- ja telekommunikatsiooniseadmed; tarbijatele määratud seadmed; valgustid, heli või kujutise taasesitamise seadmed, muusikaseadmed; elektri- ja elektrontööriistad; mänguasjad, vaba aja veetmise ja spordivahendid; meditsiiniseadmed; seire- ja valveseadmed; automaatsed väljastusseadmed; elektrivoolu tootmise seadmed. See kategooria ei hõlma kategooriatesse 1 kuni 3 kuuluvaid seadmeid.

5. Väikesed seadmed (mille *ükski väline mõõde* ei ületa 50 cm), sealhulgas, *kuid mitte ainult*:

kodumajapidamisseadmed; ■ tarbijatele määratud seadmed; valgustid, heli või kujutise taasesitamise seadmed, muusikaseadmed; elektri- ja elektrontööriistad; mänguasjad, vaba aja veetmise ja spordivahendid; meditsiiniseadmed; seire- ja valveseadmed; automaatsed väljastusseadmed; elektrivoolu tootmise seadmed. See kategooria ei hõlma kategooriatesse 1 kuni 3 ja 6 kuuluvaid seadmeid.

6. *Väikesed infotehnoloogia- ja telekommunikatsiooniseadmed (mille ükski väline mõõde ei ületa 50 cm).*

IV LISA

III lisas sätestatud kategooriatesse kuuluvate elektri- ja elektroonikaseadmete mitteammendav loetelu

1. Soojusvahetusseadmed

Külmikud, sügavkülmikud, automaatselt külmutatud/jahutatud tooteid valmistavad seadmed, kliimaseadmed ja õhukonditsioneerid, niiskusekogujad, soojuspumbad, õliradiaatorid ja muud soojusvahetusseadmed, milles kasutatakse temperatuuri muutmiseks muid vedelikke peale vee.

2. Ekraanid, kuvarid ja suurema kui 100 cm² ekraaniga varustatud seadmed

Ekraanid, televiisorid, LCD ekraaniga digitaalsed fotoraamid, kuvarid, sülearvutid.

3. Lambid

Sirged luminofoorlambid, kompaktluminofoorlambid, luminofoorlambid, suure valgustugevusega lahenduslambid, sh kõrgrõhunaatriumlambid ja metallhaliidlambid, madalrõhunaatriumlambid, LED-tooted.

4. Suured seadmed

Pesumasinad, pesukuivatid, nõudepesumasinad, toiduvalmistamise masinad, elektripraeahjud, elektripeeduplaadid, valgustid, heli või kujutise taasesitamise seadmed, muusikaseadmed (välja arvatud kirikutesse paigaldatud orelid), silmuskudumis- ja kangakudumismasinad, suurarvutid, suured printerid, koopiamasinad, suured müntidega käivitatavad mänguautomaadid, suured meditsiiniseadmed, suured seire- ja valveseadmed, suured toodete ja raha väljastamise automaadid, päikesepaneelid.

5. Väikesed seadmed

Tolmuimejad, vaibaharjad, õmblusmasinad, valgustid, mikrolaineahjud, ventilatsiooniseadmed, triikraud, röstrid, elektrinoad, elektrilised veekeedunõud, kellad ja käekellad, elektrilised habemeajamisaparaadid, kaalud, juukse- ja kehahooldusseadmed, ■ kalkulaatorid, ■ raadiod, videokaamerad, videomagnetofonid, kvaliteetse heliga magnetofonid, muusikariistad, heli või kujutise taasesitamise seadmed, elektri- ja elektronmänguasjad, spordivahendid, arvutid jalgrattasõidu, sukeldumise, jooksmise, sõudmise jm tegevuse jaoks, suitsuandurid, kütteregulaatorid, termostaadid, väikesed elektri- ja elektrontööriistad, väikesed meditsiiniseadmed, väikesed seire- ja valveseadmed, väikesed toodete väljastamise automaadid, integreeritud päikesepaneelidega väikeseadmed.

6. *Väikesed infotehnoloogia- ja telekommunikatsiooniseadmed (mille ükski väline mõõde ei ületa 50 cm)*

Mobiiltelefonid, GPS, taskuarvutid, marsruuterid, personaalarvutid, printerid, telefonid.

V LISA

Artiklis 11 osutatud minimaalsed taaskasutamise sihtarvud

1. osa: Minimaalsed sihtarvud, mida kohaldatakse kategooria kaupa alates ...^{*} kuni ...^{**} seoses I lisas loetletud kategooriatega.

- a) I lisas esitatud kategooriatesse 1 või 10 kuuluvate elektroonikaromude puhul
 - 80 % taaskasutatakse ja
 - 75 % võetakse ringlusse;
- b) I lisas esitatud kategooriatesse 3 või 4 kuuluvate elektroonikaromude puhul
 - 75 % taaskasutatakse ja
 - 65 % võetakse ringlusse;
- c) I lisas esitatud kategooriatesse 2, 5, 6, 7, 8 või 9 kuuluvate seadmete elektroonikaromude puhul
 - 70 % taaskasutatakse ja
 - 50 % võetakse ringlusse;
- d) gaaslahenduslampide puhul võetakse ringlusse 80 %.

^{*} Väljaannete talitus: palun sisestada käesoleva direktiivi jõustumise kuupäev.

^{**} Väljaannete talitus: palun sisestada kuupäev, mis saabub 3 aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist.

2. osa: Minimaalsed sihtarvud, mida kohaldatakse kategooria kaupa alates ...* kuni ...** seoses I lisas loetletud kategooriatega.

- a) I lisas esitatud kategooriatesse 1 või 10 kuuluvate elektroonikaromude puhul
 - 85 % taaskasutatakse ja
 - 80 % valmistatakse ette korduskasutamiseks ja võetakse ringlusse;
- b) I lisas esitatud kategooriatesse 3 või 4 kuuluvate elektroonikaromude puhul
 - 80 % taaskasutatakse ja
 - 70 % valmistatakse ette korduskasutamiseks ja võetakse ringlusse;
- c) I lisas esitatud kategooriatesse 2, 5, 6, 7, 8 või 9 kuuluvate elektroonikaromude puhul
 - 75 % taaskasutatakse ja
 - 55 % valmistatakse ette korduskasutamiseks ja võetakse ringlusse;
- d) gaaslahenduslampide puhul 80 % võetakse ringlusse.

* Väljaannete talitus: palun sisestada kuupäev, mis saabub 3 aastat ja üks päev pärast käesoleva direktiivi jõustumist.

** Väljaannete talitus: palun sisestada kuupäev, mis saabub 6 aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist.

3. osa: Minimaalsed sihtarvud, mida kohaldatakse kategooria kaupa alates ...^{*} seoses III lisas loetletud kategooriatega.

a) III lisas esitatud kategooriatesse 1 või 4 kuuluvate elektroonikaromude puhul

- 85 % taaskasutatakse ja
- 80 % valmistatakse ette korduskasutamiseks ja võetakse ringlusse;

b) III lisas esitatud kategooriasse 2 kuuluvate elektroonikaromude puhul

- 80 % taaskasutatakse ja
- 70 % valmistatakse ette korduskasutamiseks ja võetakse ringlusse;

c) III lisas esitatud **kategooriatesse 5 või 6** kuuluvate elektroonikaromude puhul

- 75 % taaskasutatakse ja
- 55 % valmistatakse ette korduskasutamiseks ja võetakse ringlusse;

d) III lisas esitatud kategooriasse 3 kuuluvate elektroonikaromude puhul 80 % võetakse ringlusse.

^{*} Väljaannete talitus: palun sisestada kuupäev, mis saabub 6 aastat ja üks päev pärast käesoleva direktiivi jõustumist.

VI LISA

■ Saadetiste miinimumnõuded

1. Selleks et teha vahet elektri- ja elektroonikaseadme ning elektroonikaromu vahel, kui seadme valdaja väidab, et ta veab või kavatseb vedada kasutatud elektri- ja elektroonikaseadmeid, mitte elektroonikaromusid, nõuavad liikmesriigid ***seadme valdajalt väite põhistamiseks järgneva olemasolu:***
 - a) arve koopia ja müügileping ja/või leping elektri- ja elektroonikaseadme omandiõiguse ülevõtmise kohta, mis tõendab, et seade on mõeldud otseseks korduskasutamiseks ja et see on töökorras;
 - b) hindamist või katsetamist tõendavate dokumentide koopiaid (katsetunnistus, töökorda tõendav dokument) iga eseme kohta saadetises ja protokoll, mis sisaldab kõiki punkti 3 kohaseid andmeid;
 - c) elektri- ja elektroonikaseadmete vedu korraldava valdaja tunnistus selle kohta, et saadetises ei ole mitte ühegi materjali ega seadme puhul tegemist jäätmetega direktiivi 2008/98/EÜ artikli 3 punktis 1 määratletud tähenduses, ning
 - d) nõuetekohane kaitse kahjustuste eest vedamisel, laadimisel ja mahalaadimisel, eelkõige piisava pakendamise ***ja*** koorma nõuetekohase virnastamise abil.

2. Erandina ei kohaldata punkti 1 alapunkte a ja b ning punkti 3 , kui dokumentidega *on veenvalt tõendatud*, et saadeti toimub ettevõtetevahelise veolepingu raames, *ning*:
- a) elektri- ja elektroonikaseadmed saadetakse *tootjale või tema nimel tegutsevale kolmandale isikule* vigasena tagasi garantii raames parandamiseks korduskasutamise eesmärgil, *või*
 - b) erialaseks kasutamiseks mõeldud kasutatud elektri- ja elektroonikaseadmed saadetakse *tootjale või tema nimel tegutsevale kolmandale isikule või kolmanda isiku rajatistesse riikides, mille suhtes kohaldatakse OECD nõukogu otsust C(2001)107/lõplik, millega vaadatakse üle otsus C(92)39/lõplik (taaskasutamistoiminguteks ettenähtud jäätmete riikidevahelise veo kontrolli kohta)*, kehtiva lepingu alusel korrastamiseks või parandamiseks korduskasutamise eesmärgil, *või*
 - c) vigased erialaseks kasutamiseks mõeldud kasutatud elektri- ja elektroonikaseadmed, nagu meditsiiniseadmed ja nende osad, saadetakse *tootjale või tema nimel tegutsevale kolmandale isikule* kehtiva lepingu alusel vea algpõhjuse analüüsimiseks, kui sellist analüüsi saab teostada üksnes tootja või tema nimel tegutsev kolmas isik.

3. Selleks et tõendada, et veetavad esemed on pigem elektri- ja elektroonikaseadmed kui elektroonikaromud, nõuavad liikmesriigid, et kasutatud elektri- ja elektroonikaseadmete puhul tehakse järgmised katsetused ja nendele kinnitatakse järgmised andmed.

1. etapp: Katsetused

- a) Kontrollitakse seadme töökorras olekut ja hinnatakse ohtlike ainete olemasolu. Läbiviidavad kontrollid sõltuvad elektri- ja elektroonikaseadme tüübist. Enamiku kasutatud elektri- ja elektroonikaseadmete puhul piisab põhifunktsioonide toimimise kontrollimisest.
- b) Hindamiste ja katsetuste tulemused registreeritakse.

2. etapp: Andmed

- a) Andmed kinnitatakse kindlalt, aga mitte jäädavalt elektri- ja elektroonikaseadmele (kui pakend puudub) või selle pakendile nii, et seda saaks lugeda ilma pakendit avamata.
- b) Andmed sisaldavad järgmist teavet:
 - eseme nimetus (vastavalt II või IV lisas loetletud seadme nimetus ja vastavalt I või III lisas esitatud kategooria);
 - eseme identifitseerimisnumber (tüübi nr), kui see on asjakohane;

- tootmisaasta (olemasolu korral);
 - seadme töökorras oleku tõendamise eest vastutava ettevõtte nimi ja aadress;
 - 1. etapis kirjeldatud katsetuste tulemus (sealhulgas töökorras oleku kontrolli sooritamise kuupäev);
 - läbiviidud katsetuste tüübid.
4. Lisaks punktides 1, 2 ja 3 nõutud dokumentidele peab iga kasutatud elektri- ja elektroonikaseadmete saatetisega (nt veokonteiner, veoauto) kaasas olema:
- a) asjakohane veodokument, nt CMR-saateleht või veokiri,
 - b) vastutava isiku avaldus tema vastutuse kohta.
5. Kui punktides 1, 2, 3 ja 4 nõutud asjakohaste dokumentide kujul puuduvad tõendid selle kohta, et tegemist on kasutatud elektri- ja elektroonikaseadmega, mitte elektroonikaromuga, ja kui puudub asjakohane kaitse kahjustuste eest vedamisel, laadimisel ja mahalaadimisel, eelkõige piisava pakendamise **ja** koorma nõuetekohase virnastamise abil, **mis kuuluvad vedu korraldava valdaja kohustuste hulka**, siis käsitavad liikmesriigid seadet elektroonikaromuna ja lähtuvad sellest, et tegemist on ebaseadusliku saatetisega. Sellistel asjaoludel käsitatakse saatetist kooskõlas määruse (EÜ) nr 1013/2006 artiklitega 24 ja 25.
-

VII LISA

Elektroonikaromude materjalide ja osade selektiivne töötlemine artikli 8 lõike 2 kohaselt

1. Liigiti kogutud elektroonikaromudest tuleb eemaldada vähemalt järgmised ained, segud ja osad:
 - polüklooritud bifenüülid (PCBd), mis sisaldavad kondensaatoreid nõukogu 16. septembri 1996. aasta direktiivi 96/59/EÜ (polüklooritud bifenüülide ja polüklooritud terfenüülide (PCB/PCT) kõrvaldamise kohta)¹ kohaselt,
 - elavhõbedat sisaldavad osad, nt lülitid või taustavalgustid,
 - akud,
 - mobiiltelefonide ja muude seadmete trükkplaadid, kui trükkplaadi pindala on suurem kui 10 cm²,
 - toonerikassetid ning vedelad, pastataolised ja värvitoonerid,

¹ EÜT L 243, 24.9.1996, lk 31.

- põlemist takistav broomitud plast,
- asbestijäätmed ja asbesti sisaldavad osad,
- elektronkiiretorud,
- klorofluorosüsivesinikud (CFC), osaliselt halogeenitud klorofluorosüsivesinikud (HCFC) või fluoroosüsivesinikud (HFC), süsivesinikud (HC),
- gaaslahenduslambid,
- üle 100 cm² projektsioonipinnaga vedelkristallkuvarid (vajaduse korral koos metallraamiga) ja kõik kuvarid, mille taustavalgus on gaaslahenduslamp,
- välised elektrijuhtmed,
- tulekindlaid keraamilisi kiude sisaldavad osad komisjoni 5. detsembri 1997. aasta direktiivi 97/69/EÜ (millega kohandatakse kahekümne kolmandat korda tehnika arenguga nõukogu direktiivi 67/548/EMÜ ohtlike ainete liigitamist, pakendamist ja märgistamist käsitlevate õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta)¹ kohaselt,

¹ EÜT L 343, 13.12.1997, lk 19.

- radioaktiivseid aineid sisaldavad osad, välja arvatud need, mis jäävad allapoole nõukogu 13. mai 1996. aasta direktiivis 96/29/Euratom (millega sätestatakse põhilised ohutusnormid töötajate ja muu elanikkonna tervise kaitsmiseks ioniseerivast kiirgusest tulenevate ohtude eest)¹ sätestatud künniseid,
- probleemseid aineid sisaldavad elektrolüütkondensaatorid (kõrgus >25 mm, läbimõõt > 25 mm või proportsionaalselt sama suurusega).

Need ained, segud ja osad kõrvaldatakse või taaskasutatakse direktiivi 2008/98/EÜ kohaselt.

¹ EÜT L 159, 29.6.1996, lk 1.

2. Järgmisi liigiti kogutud elektroonikaromude osi tuleb töödelda märgitud viisil:
- elektronikiiretorud: fluorestseeriv kate tuleb eemaldada,
 - seadmed, mis sisaldavad osoonikihti kahandavaid gaase või mille globaalset soojenemist põhjustav potentsiaal (GWP) on üle 15, näiteks külmutusvahus ja külmutusringis kasutatavad gaasid: gaasid tuleb nõuetekohaselt eraldada ja nõuetekohaselt töödelda. Osoonikihti kahandavaid gaase tuleb töödelda määruse (EÜ) nr 1005/2009 kohaselt,
 - gaaslahenduslambid: elavhõbe eemaldatakse.
3. Võttes arvesse keskkonnakaalutlusi ning korduskasutamiseks ettevalmistamise ja ringlussevõtu soovitatavust, kohaldatakse punkte 1 ja 2 nii, et ei takistataks osade või tervikseadmete keskkonnaohutut korduskasutamiseks ettevalmistamist ega ringlussevõttu.
-

VIII LISA

Artikli 8 lõike 3 kohased tehnilised nõuded

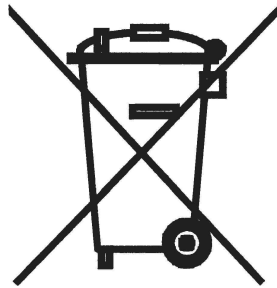
1. Elektroonikaromude ladustamiskohad (sealhulgas ajutine ladustamine) enne nende töötlemist (ilma et see piiraks 26. aprilli 1999. aasta direktiivi 1999/31/EÜ (prügilate kohta)¹ nõuete kohaldamist) peavad olema:
 - mitteläbilaskva pinnasega asjakohased alad, mis on varustatud vedelike kogumisseadmete ja vajaduse korral dekanterite ja puhastite-rasvaärastitega,
 - ilmastikukindla kattega asjakohased alad.
2. Elektroonikaromude käitlus kohtades peavad olema:
 - kaalud töödeldud jäätmete kaalumiseks,
 - mitteläbilaskva pinnasega ja ilmastikukindla kattega asjakohased alad, mis on varustatud vedelike kogumisseadmete ja vajaduse korral dekanterite ja puhastite-rasvaärastitega,
 - demonteeritud varuosade asjakohane ladustamiskoht,
 - asjakohased mahutid akude, PCBsid/PCTsid sisaldavate kondensaatorite ja muude ohtlike jäätmete, näiteks radioaktiivsete jäätmete ladustamiseks,
 - seadmed vee puhastamiseks kooskõlas tervishoiu- ja keskkonnaalaste eeskirjadega.

¹ EÜT L 182, 16.7.1999, lk 1.

IX LISA

Elektri- ja elektroonikaseadmete märgistamise tähis

Elektri- ja elektroonikaseadmete liigiti kogumist märgistav tähis on allpool esitatud ratastega prügikonteiner, millele on rist peale tõmmatud. Tähis tuleb kanda seadmetele nähtavalt, loetavalt ja kustumatult.

X LISA

Artikli 16 kohase registreerimise ja aruandluse puhul nõutavad andmed

A. Registreerimiseks esitatavad andmed

1. Tootja või **artikli 17 alusel määratud volitatud** esindaja nimi ja aadress (postiindeks ja asukoht, tänava nimi ja maja number, riik, telefoni- ja faksinumber, e-posti aadress ning kontaktisik). **Artiklis 17 määratletud volitatud** esindaja puhul ka esindatava tootja kontaktandmed.
2. Tootja riigisisene tunnuscode, k.a tootja Euroopa või riigisisese maksukohustuslasena registreerimise number ■ .
3. Elektri- ja elektroonikaseadmete kategooria, mis on esitatud vastavalt I või III lisas.
4. Elektri- ja elektroonikaseadmete liik (kodumajapidamisseadmed või muud kui kodumajapidamisseadmed).
5. Elektri- ja elektroonikaseadme kaubamärk ■ .
6. Teave selle kohta, kuidas tootja täidab oma kohustusi: individuaalne või kollektiivne süsteem, sealhulgas teave rahalise tagatise kohta.
7. Kasutatud müügiviis (nt kaugmüük).
8. Kinnitus esitatud andmete õigsuse kohta.

B. Aruandluseks esitatavad andmed

1. Tootja riigisisene tunnuscode.
2. Aruandlusperiood.
3. Elektri- ja elektroonikaseadmete kategooria, mis on esitatud vastavalt I või III lisas.
4. Liikmesriigi turule lastud elektri- ja elektroonikaseadmete kogus (mass).
5. Elektroonikaromude kogus (mass), mis on liigiti kogutud, ringlussevõetud (sealhulgas korduskasutamiseks ettevalmistatud), taaskasutatud ja kõrvaldatud liikmesriigis või veetud teise liikmesriiki või väljapoole liitu.

Märkus: punktides 4 ja 5 nõutud andmed tuleb esitada kategooriate kaupa.

XI LISA

A osa

Kehtetuks tunnistatud direktiiv ja selle hilisemad muudatused (osutatud artiklis 25)

Direktiiv 2002/96/EÜ elektri- ja (ELT L 37, 13.2.2003, lk 24)
elektroonikaseadmete jäätmete kohta

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (ELT L 345, 31.12.2003, lk 106)
2003/108/EÜ

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (ELT L 81, 20.3.2008, lk 65)
2008/34/EÜ

B osa

Siseriiklikku õigusesse ülevõtmise tähtpäevad (osutatud artiklis 25)

Direktiiv	Ülevõtmise tähtpäev
2002/96/EÜ	13. august 2004
2003/108/EÜ	13. august 2004
2008/34/EÜ	–

XII LISA

Vastavustabel

Direktiiv 2002/96/EÜ	Käesolev direktiiv
Artikkel 1	–
–	Artikkel 1
Artikli 2 lõige 1	Artikli 2 lõige 1
Artikli 2 lõige 2	Artikli 2 lõige 2
Artikli 2 lõige 3	Artikli 2 lõike 3 punkt a
Artikli 2 lõige 1 osaliselt	Artikli 2 lõike 3 punkt b
IB lisa punkti 5 viimane toode	Artikli 2 lõike 3 punkt c
IB lisa punkt 8	Artikli 2 lõike 4 punkt g
–	Artikli 2 lõike 4 punktid a kuni f ning lõige 5
Artikli 3 punkt a	Artikli 3 lõike 1 punkt a
–	Artikli 3 lõike 1 punktid b kuni d

Direktiiv 2002/96/EÜ	Käesolev direktiiv
Artikli 3 punkt b	Artikli 3 lõike 1 punkt e
Artikli 3 punktid c kuni h	Artikli 3 lõige 2
Artikli 3 punkt i	Artikli 3 lõike 1 punkt f
Artikli 3 punkt j	Artikli 3 lõike 1 punkt g
Artikli 3 punkt k	Artikli 3 lõike 1 punkt h
Artikli 3 punkt l	–
Artikli 3 punkt m	Artikli 3 lõike 1 punkt i
–	Artikli 3 lõike 1 punktid j kuni o
Artikkel 4	Artikkel 4
Artikli 5 lõiked 1 kuni 2	Artikli 5 lõiked 1 kuni 2
	Artikli 5 lõiked 3 kuni 4
Artikli 5 lõige 3	Artikli 5 lõige 5
–	Artikli 6 lõige 1
Artikli 5 lõige 4	Artikli 6 lõige 2

Direktiiv 2002/96/EÜ	Käesolev direktiiv
Artikli 5 lõige 5	artikli 7 lõiked 1 ja 2
–	Artikli 8 lõige 1
Artikli 6 lõike 1 esimene ja teine lõik ning lõige 3	Artikli 8 lõiked 2, 3 ja 4
II lisa punkt 4	Artikli 8 lõike 4 teise lõigu esimene lause
Artikli 6 lõike 1 kolmas lõik	Artikli 8 lõige 5
Artikli 6 lõige 6	Artikli 8 lõige 6
Artikli 6 lõige 2	Artikli 9 lõiked 1 ja 2
Artikli 6 lõige 4	Artikli 9 lõige 3
Artikli 6 lõige 5	Artikli 10 lõiked 1 ja 2
–	Artikli 10 lõige 3
Artikli 7 lõige 1	–

Direktiiv 2002/96/EÜ	Käesolev direktiiv
Artikli 7 lõige 2	Artikli 11 lõige 1 ja V lisa
–	Artikli 11 lõige 2
–	Artikli 11 lõige 3
Artikli 7 lõike 3 esimene lõik	Artikli 11 lõige 4
Artikli 7 lõike 3 teine lõik	–
Artikli 7 lõige 4	–
Artikli 7 lõige 5	Artikli 11 lõige 5
–	Artikli 11 lõige 6
Artikli 8 lõige 1	Artikli 12 lõige 1
–	Artikli 12 lõige 2
Artikli 8 lõike 2 esimene ja teine lõik	Artikli 12 lõige 3
Artikli 8 lõike 2 kolmas lõik	Artikkel 14 lõige 1 osaliselt
Artikli 8 lõike 3 esimene lõik	Artikli 12 lõige 4
–	Artikli 12 lõige 5
Artikli 8 lõike 3 teine lõik	Artikkel 14 lõige 1 osaliselt

Direktiiv 2002/96/EÜ	Käesolev direktiiv
Artikli 8 lõige 4	–
Artikli 9 lõike 1 esimene lõik	Artikli 13 lõike 1 esimene lõik
Artikli 9 lõike 1 teine lõik	–
Artikli 9 lõike 1 kolmas lõik	Artikli 13 lõike 1 teine lõik
Artikli 9 lõike 1 neljas lõik	Artikli 13 lõike 1 kolmas lõik
Artikli 9 lõige 2	Artikli 13 lõige 2
Artikli 10 lõige 1	Artikli 14 lõige 2
Artikli 10 lõige 2	Artikli 14 lõige 3
Artikli 10 lõige 3	Artikli 14 lõige 4
Artikli 10 lõige 4	Artikli 14 lõige 5
Artikkel 11	Artikkel 15
Artikli 12 lõige 1 (osaliselt)	Artikli 16 lõiked 1 kuni 3

Direktiiv 2002/96/EÜ	Käesolev direktiiv
Artikli 12 lõike 1 esimene lõik (osaliselt)	Artikli 16 lõige 4
Artikli 12 lõike 1 teine lõik	Artikli 16 lõiked 1 ja 2 ning artikli 17 lõiked 2 ja 3
Artikli 12 lõike 1 kolmas lõik	Artikli 16 lõiked 3 ja 5
-	Artikli 17 lõige 1
Artikli 12 lõike 1 neljas lõik	Artikkel 18
Artikli 12 lõige 2	Artikli 16 lõige 5
Artikkel 13	Artikkel 19
–	Artikkel 20
Artikkel 14	Artikkel 21
Artikkel 15	Artikkel 22
Artikkel 16	Artikli 23 lõige 1
–	Artikli 23 lõiked 2 kuni 4
Artikli 17 lõiked 1 kuni 3	Artikli 24 lõiked 1 kuni 3
Artikli 17 lõige 4	Artikli 7 lõige 3
Artikli 17 lõige 5	Artikli 7 lõiked 4 kuni 7, artikli 11 lõige 6 ja artikli 12 lõige 6

Direktiiv 2002/96/EÜ	Käesolev direktiiv
–	Artikkel 25
Artikkel 18	Artikkel 26
Artikkel 19	Artikkel 27
IA lisa	I lisa
IB lisa	II lisa
–	III, IV ja VI lisa
II kuni IV lisa	VII kuni IX lisa
–	X ja XI lisa
–	XII lisa
